

2021 Şeffaflık Raporu

DRT Bağımsız Denetim ve
Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.

1 Haziran 2020 - 31 Mayıs 2021 dönemine ilişkin

İçindekiler

Giriş	1
I) Hukuki Yapı ve Ortaklar	1-2
II) Kilit Yöneticiler ve Sorumlu Denetçiler	2-3
III) İçinde Yer Alınan Denetim Ağının Hukuki ve Yapısal Özellikleri	3-4
IV) İlişkili Denetim Kuruluşları ve Diğer İşletmeler ile Bu İlişkilerin Mahiyeti	5
V) Organizasyon Yapısı	6-7
VI) Deloitte Denetim ve Güvence Hizmetlerinin Sektöre Getirdikleri	9-13
VII) Kalite Kontrol Sistemi İncelemeleri	19-22
VIII) Denetim Hizmeti Verilen KAYİK'ler (Kamu Yararını İlgilendiren Kuruluşlar)	22
IX) Denetçilerin Sürekli Eğitime Yönelik İzlenen Politikalar	23-24
X) Bağımsızlık İlkesine Uyum	25
XI) Gelirin Dağılımı	25
XII) Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	26
XIII) Kalite Kontrol Sistemi	27-44
XIV) Diğer Hususlar	44
EK A	45-48
EK B	49-50
EK C	51

**DRT Bağımsız Denetim ve
Serbest Muhasebeci Mali
Müşavirlik A.Ş.**

Maslak No.1 Plaza
Eski Büyükdere Caddesi Maslak
Mahallesi No:1 Maslak, Sarıyer
34485 İstanbul, Türkiye

Tel: +90 (212) 366 60 00
Faks: +90 (212) 366 60 10
www.deloitte.com.tr

Mersis No: 0291001097600016
Ticari Sicil No : 304099

30 Eylül 2021

Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu
Söğütözü Mahallesi 2177 Sok. No.4

Çankaya-Ankara

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından 26 Aralık 2012 tarih ve 28509 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bağımsız Denetim Yönetmeliği'nin 36'ncı maddesi çerçevesinde, DRT Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş. tarafından hazırlanan 31 Mayıs 2021 tarihi itibarıyla biten hesap dönemine ilişkin Yıllık Şeffaflık Raporu ekte sunulmuştur.

Saygılarımızla,

DRT BAĞIMSIZ DENETİM VE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
Member of **DELOITTE TOUCHE TOHMATSU LIMITED**

Ali Çiçekli

Yönetim Kurulu Başkanı

DRT Bağımsız Denetim ve SMMM A.Ş. Denetim Hizmetleri Lideri Mesajı

31 Mayıs 2021 tarihinde biten hesap dönemine ilişkin DRT Bağımsız Denetim ve SMMM A.Ş.'nin Şeffaflık Raporunu sunmaktan memnuniyet duyarız.

Geride bıraktığımız son bir yılda COVID-19'un tüm dünyaya hızla yayıldığına ve evlere kapanma ile derinleşen ekonomik ve sosyal zorluklara sebep olduğuna hep birlikte şahit olduk. COVID-19 ile yaşamaya devam ettiğimiz bugünlerde, Deloitte olarak, değişen denetim risklerine yanıt verirken çalışanlarımız ve müşterilerimizin sağlığına maksimum odaklanarak iş yapış şeklimizi yeni düzene uygun hale getirdik.

Altyapımız ve dijital dönüşüme yönelik yaptığımız sürekli yatırımlar sayesinde, uzaktan çalışma ortamına hızla ve sorunsuz şekilde adapte olduk. Uzaktan çalışma ortamına geçerken, kaliteden ve etik ve dürüstlük standartlarımızdan ödün vermeyerek müşterilerimiz, sermaye piyasaları ve düzenleyici otoritelerin beklentilerini karşılamayı ve daha da fazlasını sunarak güven ilişkilerini sürdürmeyi amaçladık. Denetim faaliyetlerinin uygulanmasının giderek daha dinamik hale gelen bir çalışma ortamına dönüşmesi, Deloitte'un yetenek ortamının hızla değişen ihtiyaç ve gereksinimlerine yanıt vermesini sağlamıştır. Deloitte, müşteri ve profesyonellerin değişen beklentilerini karşılayacak şekilde tutarlı bir denetim deneyimi sağlamaya devam etmektedir.

Bilindiği üzere Deloitte Global denetim stratejimizin önceliği kalitedir. Verdiğimiz hizmetlerin kalitesi paydaşlarımızla kurduğumuz güvene dayalı iş ilişkilerimizin kilit taşı ve global firmamız ile uyumlu stratejimizin en önemli unsurudur.

Piyasalara ilişkin belirsizliğin sürdüğü salgın hastalık döneminde paydaşlarımızın biz denetçilerden kalite konusunda beklentilerinin arttığını gözlemliyoruz. Bu nedenle denetim çalışmalarımızı kaliteden ödün vermeden sürdürmemizin, hem paydaşlarımıza en önemli taahhüdümüz olduğunun hem de bir zorunluluk olduğunun farkındayız. Teknoloji altyapımız ve kaliteli denetime olan taahhüdümüz sayesinde sanal ortamda denetime hızlı bir şekilde uyum sağlamakla birlikte, kaliteden ödün vermeden müşterilerimize hizmet vermeye devam ediyoruz.

Şirketimizin öncelikli hedefi iz bırakacak bir etki yaratmaktır. Denetim hizmetleri için bu etkilerden biri, yüksek kalitede bağımsız denetim gerçekleştirmeye odaklanmak ve denetçilerin üstlendikleri rolü kamu yararına sürdürmeye devam etmeleridir. Bu doğrultuda, Deloitte, yüksek kaliteyi destekleyen yetkinliklerin sürekli olarak geliştirilmesi ve denetim mesleğinin geleceğinin şekillendirilmesine, mesleğin değerinin artırılmasına öncülük ederek iz bırakan bir etki yaratmaya devam etmektedir.

Ali Çiçekli

Denetim Hizmetleri Lideri

GİRİŞ

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından 26 Aralık 2012 tarih ve 28509 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bağımsız Denetim Yönetmeliği'nin 36'ncı maddesi çerçevesinde, bir takvim yılında KAYİK denetimi yapmış denetim kuruluşlarının Yıllık Şeffaflık Raporu'nu KGK'ya bildirerek, kendi internet sitesinde yayımlamaları gerekmektedir. Bu çerçevede, 31 Mayıs 2021 hesap dönemine ilişkin Yıllık Şeffaflık Raporu, Şirketimiz tarafından hazırlanmış olup, 30 Eylül 2021 tarihinde Denetim Hizmetleri Liderimiz Ali Çiçekli tarafından imzalanmış ve internet sitemizde yayımlanmıştır.

I) HUKUKİ YAPI VE ORTAKLAR

DRT Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş. ("Şirket"), Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL" veya "Deloitte Global") şirketinin Türkiye'deki üye firması olup, Türkiye'de bağımsız denetim, bilgi sistemleri denetimi, iç denetim ve risk yönetimi hizmetleri sunmaktadır.

Şirket, Türkiye sınırları içerisinde "Deloitte" isim hakkını kullanmaya yetkilidir. Merkezi İstanbul olan; Ankara, İzmir, Bursa, Adana ofisleri (şubeleri) ile birlikte faaliyetlerini sürdüren Şirket'in, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK"), Sermaye Piyasası Kurulu ("SPK") ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ("BDDK") tarafından verilmiş olan bağımsız denetim faaliyeti yetkisi bulunmaktadır.

Yönetim; başkan ve üyelerden oluşan yönetim kurulu aracılığıyla icra edilmektedir.

Şirketin 31 Mayıs 2021 tarihi itibarıyla ortaklık yapısı aşağıdaki gibidir:

Ortaklık Yapısı (31 Mayıs 2021 tarihi itibarıyla)

ORTAKLAR	HİSSE ADEDİ	HİSSE TUTARI	HİSSE ORANI
ZERE GAYE ŞENTÜRK	8.631	8.631,00 TL	17,26%
BURÇ SEVEN	7.430	7.430,00 TL	14,86%
HALİS ERDEM SELÇUK	7.430	7.430,00 TL	14,86%
ALİ ÇİÇEKLİ	6.720	6.720,00 TL	13,44%
ERDAL DİNÇTÜRK	6.602	6.602,00 TL	13,20%
ÖZLEM GÖREN GÜÇDEMİR	5.370	5.370,00 TL	10,74%
ERDEM TAŞ	4.601	4.601,00 TL	9,20%
KORAY ÖZTÜRK	1.601	1.601,00 TL	3,20%
VOLKAN BECERİK	1.601	1.601,00 TL	3,20%
ÖZKAN YILDIRIM	1	1,00 TL	0,00%
MÜJDE ASLAN	1	1,00 TL	0,00%
İŞİL BİLGİN	1	1,00 TL	0,00%
YAMAN POLAT	1	1,00 TL	0,00%
CEM TOVİL	1	1,00 TL	0,00%

I) HUKUKİ YAPI VE ORTAKLAR (devamı)**Ortaklık Yapısı** (31 Mayıs 2021 tarihi itibarıyla) (devamı)

ORTAKLAR	HİSSE ADEDİ	HİSSE TUTARI	HİSSE ORANI
EMREHAN DEMİREL	1	1,00 TL	0,00%
ERSİN ÇAĞAN	1	1,00 TL	0,00%
NAZLI İVAK	1	1,00 TL	0,00%
OKAN ÖZ	1	1,00 TL	0,00%
OSMAN ARSLAN	1	1,00 TL	0,00%
ÖZGÜR ÖNEY	1	1,00 TL	0,00%
MEHMET IŞIKMEN	1	1,00 TL	0,00%
BORA TANRISINATAPAN	1	1,00 TL	0,00%
FERDA AKKILINÇ ILICA	1	1,00 TL	0,00%
SERMAYE	50.000,00	50.000,00 TL	100,00%

1 Haziran 2020 - 31 Mayıs 2021 tarihleri arasında Şirket'imiz ortaklık yapısındaki değişiklikler:

31 Mayıs 2020 itibarıyla Kuruluşumuz ortaklık yapısında bulunan Hasan Kılıç 9 Haziran 2020 tarihinde ortaklıktan ayrılmış olup, hisselerini mevcut ortaklara devretmiştir.

31 Mayıs 2020 tarihi itibarıyla Kuruluşumuzda hisse sahibi olan Hakan Erten 20 Ocak 2021, Selçuk Ürkmez 3 Mayıs 2021 tarihi itibarıyla Kuruluşumuzdan ayrılarak ortaklık yapısından çıkmıştır.

Ferda Akkılınç Ilica 25 Ocak 2021 tarihi itibarıyla Kuruluşumuz ortaklık yapısında hisse sahibi olmuştur.

31 Mayıs 2021 tarihi sonrasında Şirket'imiz ortaklık yapısındaki değişiklikler:

16 Haziran 2021 tarihi itibarıyla Ömer Yüksel ve Tolga Sirkecioğlu Kuruluşumuz ortaklık yapısında hisse sahibi olmuştur.

II) KİLİT YÖNETİCİLER VE SORUMLU DENETÇİLER**Kilit Yöneticiler** (31 Mayıs 2021 tarihi itibarıyla)

ALİ ÇİÇEKLİ	YÖNETİM KURULU BAŞKANI
ÖZLEM GÖREN GÜÇDEMİR	YÖNETİM KURULU ÜYESİ
BURÇ SEVEN	YÖNETİM KURULU ÜYESİ
HALİS ERDEM SELÇUK	YÖNETİM KURULU ÜYESİ
ERDEM TAŞ	YÖNETİM KURULU ÜYESİ

II) KİLİT YÖNETİCİLER VE SORUMLU DENETÇİLER (devamı)

Sorumlu Denetçiler (31 Mayıs 2021 tarihi itibarıyla)

İSİM	ÜNVANI	İŞE GİRİŞ TARİHİ
ÖZLEM GÖREN GÜÇDEMİR	Sorumlu Denetçi (KAYİK dahil)	05.09.1994
BURÇ SEVEN	Sorumlu Denetçi (KAYİK dahil)	01.09.1997
ZERE GAYE ŞENTÜRK	Sorumlu Denetçi (KAYİK dahil)	09.09.1996
HALİS ERDEM SELÇUK	Sorumlu Denetçi (KAYİK dahil)	11.09.1995
ALİ ÇİÇEKLİ	Sorumlu Denetçi (KAYİK dahil)	06.01.1998
ÖZKAN YILDIRIM	Sorumlu Denetçi (KAYİK dahil)	01.06.2007
KORAY ÖZTÜRK	Sorumlu Denetçi (KAYİK dahil)	07.09.1999
YAMAN PEYVENT POLAT	Sorumlu Denetçi (KAYİK dahil)	16.09.1999
IŞIL BİLGİN KABAÇALI	Sorumlu Denetçi (KAYİK dahil)	14.09.1998
ERDEM TAŞ	Sorumlu Denetçi (KAYİK dahil)	17.03.2008
VOLKAN BECERİK	Sorumlu Denetçi (KAYİK dahil)	20.02.2012
CEM TOVİL	Sorumlu Denetçi (KAYİK dahil)	08.09.2000
EMREHAN DEMİREL	Sorumlu Denetçi (KAYİK dahil)	03.04.2006
OKAN ÖZ	Sorumlu Denetçi (KAYİK dahil)	30.09.2002
OSMAN ARSLAN	Sorumlu Denetçi (KAYİK dahil)	12.05.2008
ERSİN ÇAĞAN	Sorumlu Denetçi (KAYİK dahil)	30.04.2009
MÜJDE ASLAN	Sorumlu Denetçi (KAYİK dahil)	14.09.1998
NAZLI İVAK	Sorumlu Denetçi (KAYİK dahil)	20.09.2004
ÖZGÜR ÖNEY	Sorumlu Denetçi (KAYİK dahil)	09.09.2004
MEHMET EROL	Sorumlu Denetçi (KAYİK hariç)	07.03.2005
SERAP KOÇDAR	Sorumlu Denetçi (KAYİK hariç)	15.09.2005
FERDA AKKILINÇ ILICA	Sorumlu Denetçi (KAYİK dahil)	15.09.2005
ÖMER YÜKSEL	Sorumlu Denetçi (KAYİK dahil)	15.09.2005
TOLGA SİRKECİOĞLU	Sorumlu Denetçi (KAYİK dahil)	29.09.2004

III) İÇİNDE YER ALINAN DENETİM AĞININ HUKUKİ VE YAPISAL ÖZELLİKLERİ

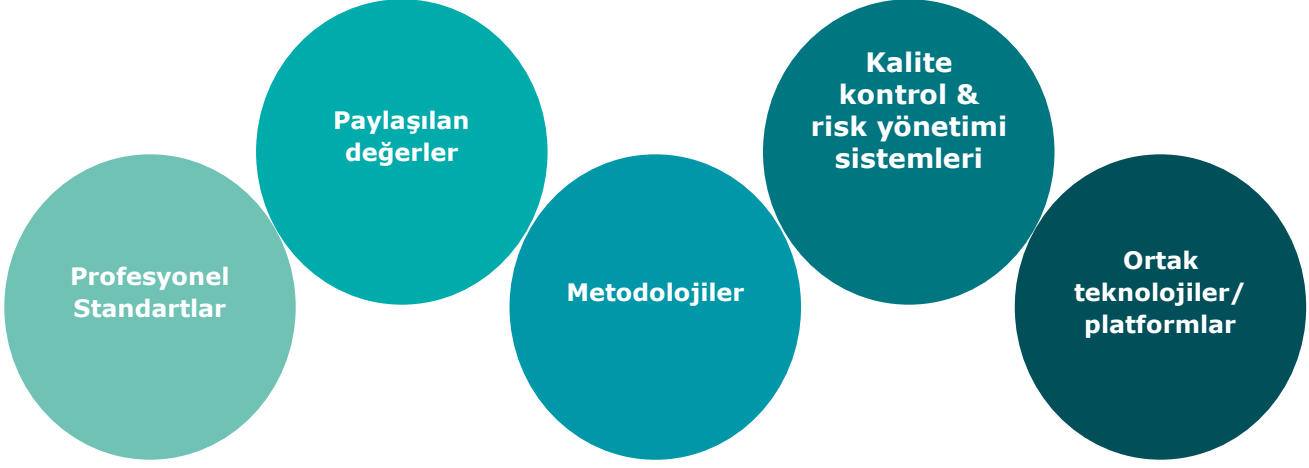
Deloitte Ağı

Deloitte ağı, dünya genelinde 150'den fazla ülkede ve bölgede faaliyet gösteren, küresel olarak bağlı bir üye firma ve bağlı şirketleri ağıdır. Bu ayrı ve bağımsız üye firmalar ortak bir marka altında faaliyet göstermektedir.

Deloitte Touche Tohmatsu Limited (DTTL veya Deloitte Global)

Deloitte Touche Tohmatsu Limited, İngiltere ve Galler'de kurulan, garanti ile sınırlı bir Birleşik Krallık özel şirkettir. DTTL, Deloitte ağında sürekli olarak yüksek kalitede, profesyonel davranış ve hizmet sağlamak amacıyla politika ve protokollere bağlı kalmayı zorunlu kılarak üye firmaları ve bağlı kuruluşları için koordine edici bir rol üstlenmektedir. DTTL, müşterilere profesyonel hizmetler sunmaz veya herhangi bir üye firmaya veya herhangi bir üye firmanın bağlı kuruluşlarına herhangi bir menfaati yönlendirmez, yönetmez, kontrol etmez veya sahiplenemez.

III) İÇİNDE YER ALINAN DENETİM AĞININ HUKUKİ VE YAPISAL ÖZELLİKLERİ (devamı)

"Deloitte", denetim ve güvence, danışmanlık, finansal danışmanlık, risk danışmanlığı, vergi ve ilgili hizmetleri sağlamak için dünya çapında bağımsız firmalardaki yaklaşık 345.000 uzman profesyoneli çatısı altında barındıran bir markadır. Bu firmalar DTTL üyesidir. DTTL, bu üye firmalar ve ilişkili tüzel kişilikleri "Deloitte organizasyonunu" oluşturur. Her DTTL şirketi ve/veya ilişkili tüzel kişilikleri belirli coğrafi bölgelerde profesyonel hizmet sunmakta ve hizmet sundukları bölgenin kanun ve düzenlemeleri ile profesyonel gerekliliklerine tabi olmaktadır. Her DTTL üye firması ulusal yasalara, düzenlemelere, geleneksel uygulamalara ve diğer faktörlere göre yapılandırılmıştır ve ilişkili tüzel kişilikleri aracılığıyla kendi bölgelerinde profesyonel hizmetlerin sağlanmasını güvence altına almaktadırlar.

Her DTTL üye firması veya ilişkili tüzel kişilikleri, Deloitte markası altında sunulan tüm hizmetleri denetim müşterilerine sağlamamaktadır. Bazı hizmetler, muhasebe kuralları ve kamu düzenlemeleri uyarınca denetim müşterilerine sunulmak için uygun olmayabilir.

DTTL ve her bir DTTL üye firması ve ilişkili tüzel kişiliklerinin her biri, yasal olarak ayrı ve bağımsız kuruluşlardır ve üçüncü taraflar açısından birbirinden sorumlu tutulamaz ve birbirini bağlayamaz. DTTL ve her DTTL üye firması ve ilişkili tüzel kişilikleri, birbirlerinin eylemlerinden değil, yalnızca kendi eylem ve kusurlarından sorumludur. Deloitte organizasyonu, bir ortaklık veya tek bir firma değil, küresel bir bağımsız şirketler ağıdır. DTTL, müşterilere hizmet sunmamaktadır.

IV) İLİŞKİLİ DENETİM KURULUŞLARI VE DİĞER İŞLETMELER İLE BU İLİŞKİLERİN MAHİYETİ

DTTL'in Türkiye'deki temsilcisi olan Şirket'imiz, aşağıda belirtilen diğer DTTL üye kuruluşlarımız ile birlikte Türkiye'de denetim ve denetim dışı çeşitli konularda hizmet vermektedir. DRT Yeminli Mali Müşavirlik ve Bağımsız Denetim A.Ş. ("DRT YMM") 15 Aralık 2015 tarihi itibarıyla KGK tarafından bağımsız denetim yetkisine hak kazanmıştır ve "Deloitte" lisansı/isim hakkını kullanmaktadır. DRT YMM'nin ana faaliyet konusu vergi hizmetlerini kapsamaktadır.

Ayrıca, danışmanlık hizmetleri için Deloitte Danışmanlık A.Ş., kurumsal finansman hizmetleri için DRT Kurumsal Finans Danışmanlık Hizmetleri A.Ş., yönetim destek hizmetleri için DRT Yönetim Hizmetleri A.Ş., etik hattı destek hizmetleri için ise Tasfiye Halinde Etik Hattı Ltd. şirketi "Deloitte" isim hakkını kendi alanlarında kullanmaktadır.

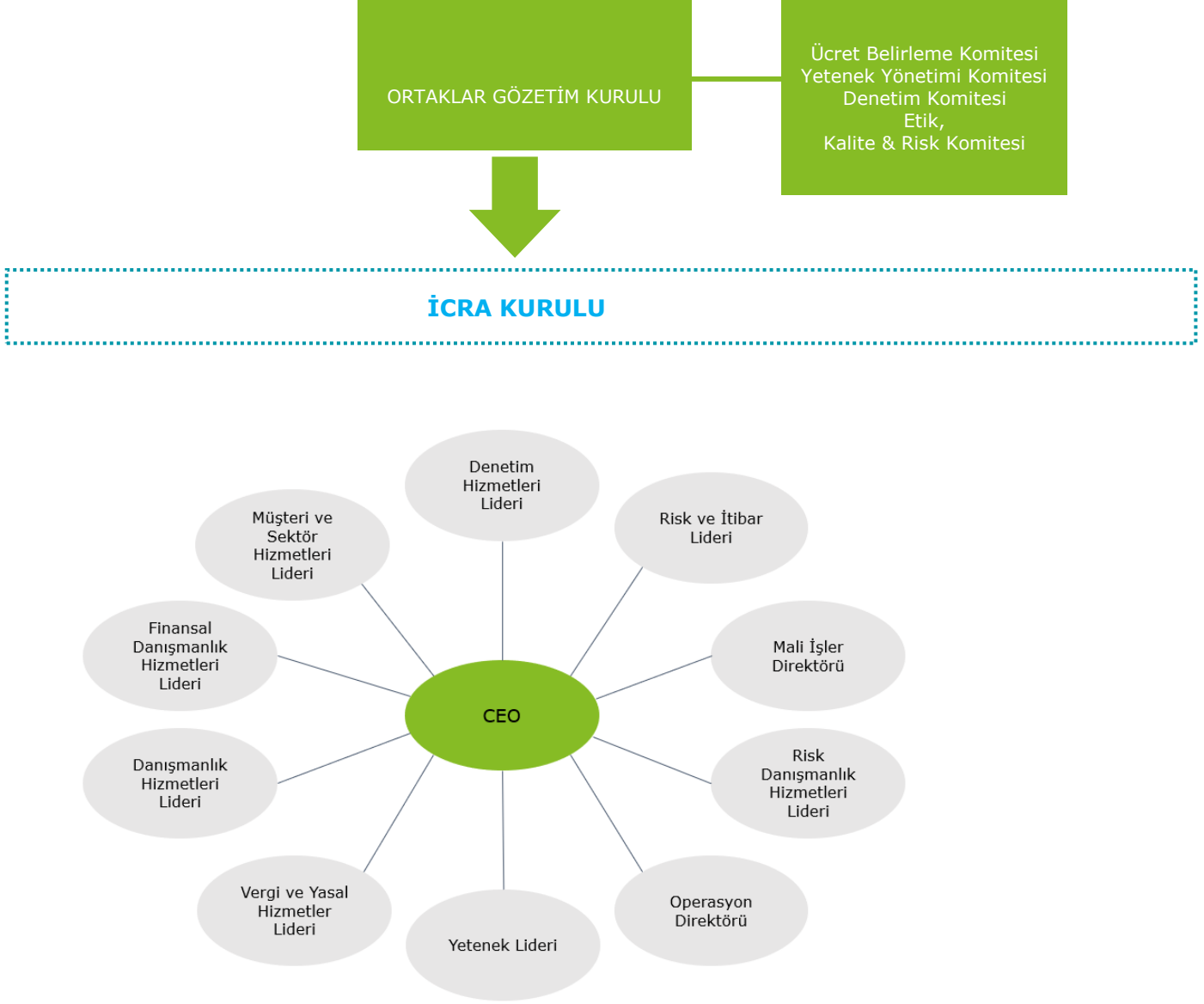
31 Mayıs 2021 tarihinden sonra "Süreç Yönetim Çözümleri" için DTT Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş. unvanlı şirket kurulmuş olup, bu şirket "Deloitte" isim hakkını kullanmaya başlamıştır.

Yukarıda bahsi geçen şirketler, denetim hizmeti vermemekle beraber, bağımsız denetim hizmeti açısından Şirket ile olan ilişkileri sadece uzmanlık alanlarında, gerekli görüldüğü takdirde bilgi ve görüş vermek ile sınırlıdır.

Buna ek olarak, müşteri ve iş kabul süreçlerinde, Şirket'in denetim hizmeti verdiği müşterilere hizmet vermek için gerekli bağımsızlık kontrollerine ve DRT SMMM ve DTTL kuralları gereğince alınması gereken bağımsızlık onaylarına tabidirler.

V) ORGANİZASYON YAPISI

Şirket, Türkiye’de kurulmuş diğer ilişkili işletmelerle bir grup olarak aşağıdaki organizasyon yapısı içerisinde:

V) ORGANİZASYON YAPISI (devamı)

Ortaklar Gözetim Kurulu ("Supervisory Board"), CEO'nun ("İcra Kurulu Başkanı") faaliyetlerini izler. Ortaklar Gözetim Kurulu en az beş (5), azami yedi (7) üyeden oluşur. Ortaklar Gözetim Kurulu toplantılarında müzakere edilen konular kalite ve risk, strateji, müşteri, yetenek ve finansal bilgilerdir. Ortaklar Gözetim Kurulu, Ücret Belirleme, Yetenek Yönetimi, Denetim, Etik ve Kalite & Risk konularını, aşağıdaki komiteler aracılığı ile yürütür:

- Ücret Belirleme Komitesi
- Yetenek Yönetimi Komitesi
- Denetim Komitesi
- Etik, Kalite & Risk Komitesi

İcra Kurulu başkanı CEO'dur ve CEO Grup'un yönetiminden ve Grup'un faaliyetlerinin izlenmesinden sorumludur. Kendisine bağlı olarak faaliyet gösterecek tüm liderleri, ilgili bölümlerde çalışan Ortakların ve Ortaklar Gözetim Kurulu'nun da kabul edebileceği adaylar arasından seçer. İcra Kurulu üyesi her bir ortağın, komitedeki takım ruhunu yansıtacak farklı görevleri bulunmaktadır. 31 Mayıs 2021 tarihi itibarıyla İcra Kurulu, İcra Kurulu Başkanı, Mali İşler Direktörü, Operasyon Direktörü, Denetim Hizmetleri Lideri, Vergi ve Yasal Hizmetler Lideri, Danışmanlık Hizmetleri Lideri, Risk ve İtibar Lideri, Risk Danışmanlık Hizmetleri Lideri, Yetenek Lideri, Finansal Danışmanlık Hizmetleri Lideri ve Müşteri ve Sektör Hizmetleri Liderinden oluşmaktadır. İcra Kurulu, her ay düzenli olarak toplanır.

Denetim Hizmetleri Lideri ve üst yönetim, denetim bölümü için ilgili politika ve prosedürler de dahil olmak üzere gerekli stratejileri geliştirir ve uygularlar. Deloitte Türkiye üst yönetimi, tüm faaliyetlerinde, geçerli mesleki standartlara ve yasal gerekliliklere uyum da dahil olmak üzere, denetimin kalitesinden sorumludur. Deloitte Türkiye stratejisi, Deloitte ağı için oluşturulan genel stratejilerle uyumlu olarak geliştirilmiştir.

Deloitte Türkiye Denetim Hizmetleri Lideri, Deloitte ağı içerisinde denetim kalite standartlarıyla ilgili toplantılara katılarak kalite standartlarının Global ile aynı seviyede tutulmasını sağlar.

Şirket, "II ve III" no'lu bölümde detaylandırılan ortaklık yapısı, yönetim kadrosu ve yukarıdaki organizasyon yapısı ile yönetilmektedir. Şirket, 24 Sorumlu Denetçi başta olmak üzere, 22 Denetçi, 278 Denetçi Yardımcısı ve 38 Stajyer Denetçiden oluşan toplam 362 kişilik bir kadroya sahiptir. Hizmet sunulan müşterilerde saha çalışmasını gerçekleştiren bu ekipler, kalite kontrol ekibi, teknik bilgi ekibi, risk ve bağımsızlık ekibi, idari ve bilgi işlem ekibi ve insan kaynakları ekipleriyle desteklenmektedir.

Amacımız ve Denetim Kalitesine Olan Bağlılığımız:

Şirketimizin öncelikli hedefi iz bırakacak bir etki yaratmaktır. Denetim hizmetleri için bu etki, yüksek kalitede bağımsız denetimler gerçekleştirmeye odaklanmak ve denetçilerin sermaye piyasalarında üstlendikleri rolü destekleyecek fırsatların takip edilmesi konusunda devamlı bir gayret içerisinde olmak anlamına gelmektedir. Bu doğrultuda, yüksek kalitedeki denetimlerin sunulmasına katkı sağlayacak yetkinliklerin sürekli olarak geliştirilmesi ve denetim mesleğinin geleceğinin şekillendirilmesinde öncülük edecek katkılarda bulunulması gerekmektedir.

VI) Deloitte Denetim ve Güvence Hizmetlerinin Sektöre Getirdikleri

Denetim ve Güvence Hizmetleri Dönüşümü

Gelecekte güncelliğini sürdürebilen bir meslek yaratmak, toplum ve teknolojinin değişimiyle aynı hızda evrilebilen sürdürebilir uygulamalar oluşturmak oldukça önemli bir hedeftir. Deloitte Türkiye de dahil olmak üzere, Deloitte ağında geliştirilmekte ve uygulanmakta olan Deloitte Denetim ve Güvence Dönüşümü girişiminin önceliği bu hedefe yönelik çalışmaktır.

Denetim ve Güvence Hizmetleri Dönüşümü, Deloitte profesyonellerinin çalışma yöntemlerini de içeren ve Deloitte ağına tamamına etki eden önemli bir değişimdir:

Deloitte Yöntemi: Global teknoloji programı tarafından desteklenen denetim süreci standardizasyonu	Gerçek zamanlı denetim kalite kontrolü
Eğitim, ödül ve takdir unsurları ile mükemmellik merkezleri ve tedarik merkezlerini içeren geliştirilmiş yetenek yönetimi modeli	Değişen çevre şartlarına hızlı tepki vereabilen araç ve teknolojilerin kullanımı

Deloitte Global Liderlik

Global Denetim ve Güvence Liderlik Ekibi, Deloitte Global Denetim ve Güvence Lideri Jean-Marc Mickeler tarafından yönetilmektedir. Deloitte Global Denetim ve Güvence sorumlulukları aşağıdakileri içermektedir:

- Deloitte Global Denetim ve Güvence stratejilerinin geliştirilmesi ve uygulanması;
- Denetim metodoloji standartlarının belirlenmesi; Deloitte ağı boyunca denetim kalitesini artırmak amacıyla denetim politikaları ve metodoloji değişikliklerinin onaylanması;
- Deloitte ağındaki kilit denetim kalite inisiyatiflerinin ve politikalarının yürütülmesi.

Deloitte'un Denetlediği Şirketler

Deloitte Global Denetim ve Güvence'nin sermaye piyasalarını destekleme taahhüdü, Deloitte'un kamu yararına hizmet ettiği ve Deloitte'un tarafsız ve geçerli etik ve profesyonel standartlara uygun kaliteli bir denetim yapma kapasitesine sahip olduğu kuruluşları denetlemeye odaklanmıştır.

Deloitte Türkiye, olası müşterilerin kabulünde, anlaşmalarda ve müşteri risklerinin değerlendirilmesinde detaylı politikalar ve prosedürler uygulamaktadır. Bu politikalar ve prosedürler Deloitte Türkiye'nin sadece aşağıdaki koşullarda denetim hizmetlerine katılmayı kabul edeceği öngörüsü doğrultusunda tasarlanmıştır:

- Denetimin yapılabilmesinin mümkün olması ve bu doğrultuda gerekli olan kabiliyetlerin, zamanın ve kaynakların hazır bulunması.
- Bağımsızlık ve çıkar çatışması değerlendirmelerini de içerecek şekilde tüm etik gereklilikler ve mesleki standartlara uyum sağlanabilmesi.
- Olası müşterinin yönetim ekibinin bütünlük ve doğruluğunun incelenmesi.

VI) Deloitte Denetim ve Güvence Hizmetlerinin Sektöre Getirdikleri (devamı)

Çevresel, sosyal ve yönetim (ESG) raporlaması

Güncel finansal raporlama

Kurumsal stratejilerin iklimle ilgili ve diğer ESG konularına esnekliğini daha iyi değerlendirmek için yatırımcılar ve paydaşlar, bu konuların potansiyel etkileri hakkında güvenilir ve karşılaştırılabilir bilgi arayışındadırlar. Bu hususların, mevcut muhasebe standartları ve finansal tablo denetimi bağlamında, bir şirketin finansal muhasebesi ve raporlaması üzerinde etkileri olabilmektedir. Şirketler, Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (UFRS) ve ABD Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkeleri (GAAP) gibi finansal raporlama standartlarını takip etmektedir. Denetçiler, finansal tabloların denetimiyle ilgili olarak, Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu (IAASB), Uluslararası Denetim Standartları (ISA) ve "Public Company Accounting Oversight Board" (PCAOB) tarafından geliştirilen denetim standartlarını takip eder. Bu standartlar, denetçilerin, denetledikleri şirketlerin finansal tablolarındaki önemli yanlışlık risklerini belirlemelerini ve değerlendirmelerini ve bu risklere yanıt veren denetim prosedürlerini tasarlamalarını ve uygulamalarını gerektirmektedir. Deloitte, çeşitli rehberler, araçlar, şablonlar, eğitimler ve öncü uygulamalar aracılığıyla iklimle ilgili olan ve diğer ESG konularının finansal raporlama üzerindeki potansiyel etkilerine ilişkin farkındalığı artırmaktadır.

Geleceğin kurumsal raporlaması

Buna ek olarak, piyasa katılımcıları ve paydaşlar, özellikle bir şirketin iş modeli ve stratejisinin ESG etkileri ve bağlılıkları konusunda daha fazla şeffaflık talep ederek, kurumsal performansa ilişkin daha fazla bilgi talep etmektedir. Zamanla, birçok standart belirleyici ve diğer kuruluşlar, şirketler tarafından metrikleri ve ESG bilgilerini raporlamak üzere çerçeveler veya standartlar geliştirmiştir. Bununla birlikte, şu anda tutarlı bir bağlılık veya benimseme için küresel bir yaptırım mekanizması veya güvence gerekliliği bulunmamaktadır. Deloitte, Uluslararası Finansal Raporlama Standartları Vakfı'nın (IFRSF) Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu ile birlikte ve IFRSF'nin yönetim ve gözetimi altında bir dizi küresel standart sağlayacak bir Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu (ISSB) kurma önerisini desteklemektedir. Şirketlerin, iklimle ilgili olan ve diğer ESG ile ilgili hususları iç kontrol sistemlerine, süreçlerine ve yönetime entegre etmeye yönelik artan ilgileri olduğu söylenebilir. Yönetimden sorumlu olanlar (örn. Denetim Komiteleri, Kurullar), şirketlerin yönetimine ilişkin gözetim sorumluluklarına (şirketlerin hazır olma durumu, şirketlerin yönetim becerileri ve veri toplamak için süreç ve kontrollerin uygulanması) ESG hususlarını dahil etmeye doğru ilerlemektedirler.

Deloitte, kamuya açıklanan ESG bilgilerini tutarlı, karşılaştırılabilir ve güvenilir hale getirme çabalarını desteklemektedir. Güvence, ESG bilgilerine daha fazla güven sağlar. Deloitte, bir denetim firması tarafından sağlanan ESG güvencesinin faydası olduğuna inanmaktadır. Tarafsızlık, güvenilirlik ve dürüstlük, güvence sağlayıcılarda en çok değer verilen niteliklerdir. Bunlar, aynı derecede kritik olan bağımsızlık, mesleki şüphecilik, kaliteye bağlılık ve uygun eğitime ilave olarak söylenebilir. Bunların tümü, denetim firmalarının tipik altyapısı kapsamındadır ve Aralık 2022'de yürürlüğe girecek olan ISQM 1'in benimsenmesiyle daha da güçlendirilecektir. Deloitte, ESG bilgilerini ölçmek, açıklamak ve nihai olarak güvence altına almak için ortak standartlar geliştirmek ve uygulamak için birlikte çalışarak finansal raporlama ekosistemindeki tüm katılımcıların sürekli işbirliğini desteklemektedir. Ayrıca, küresel anlamda Paris Anlaşması hedeflerine ulaşılmasına yardımcı olmak için Deloitte, Deloitte ağı içinde ve ötesinde, sorumlu iklim seçimlerini yönlendirmek için bir strateji olan [WorldClimate](#)'i başlatmıştır.

VI) Deloitte Denetim ve Güvence Hizmetlerinin Sektöre Getirdikleri (devamı)

Koronavirüs hastalığı 2019 (COVID-19)

Deloitte'un en yüksek önceliği, profesyonellerinin güvenliği ve refahıdır. COVID-19'un etkilerinin devam ettiği değişen bu küresel ortamda, yatırımcılar ve paydaşlar, şirketlerin finansal tabloları hakkında bağımsız görüş alabilmek için denetçilere her zamankinden daha fazla ihtiyaç duymaktadırlar. Deloitte, bu kritik role bağlılığını sürdürmekte ve en yüksek kalitede denetimleri gerçekleştirmektedir.

İşletme yönetimi, gelecekteki operasyonel faaliyetlerinin sonuçlarını ve nakit akışlarını tahminlerken, işletmenin sürekliliğini değerlendirirken ve değerlendirme analizleri yürütürken yaptığı öngörülerde önemli belirsizliklerle karşı karşıyadır. Finansal raporlama süreci, mevcut ortam göz önüne alındığında, yönetim ve denetçilerden dikkatli bir analiz yanında, daha fazla etki değerlendirmesi gerektirmektedir.

Finansal raporlama ekosisteminin tüm paydaşları, bu benzeri görülmemiş belirsiz ortamda önemli muhakemelerde bulunmaktadır - hükümetler, karantina süresini tahmin ederken; bankacılar, bir kredinin tamamen geri ödenip ödenemeyeceğine karar verirken; şirket yönetimi, işletmenin sürekliliğini ve denetim komitelerinin yönetim üzerindeki gözetimini değerlendirirken; denetçiler, bu muhakemeleri değerlendirirken; ve yatırımcılar, bu benzeri görülmemiş belirsizlikler ışığında mevcut finansal bilgileri analiz ederken.

Mevcut muhasebe çerçeveleri belirsizlikler için hükümlere sahip olsa da, finansal tablo kullanıcıları ve düzenleyici otoritelerin yakın gelecekte piyasalarda daha yüksek derecede oynaklık beklemesi önemlidir.

Deloitte, düzenleyici otoriteler tarafından yayımlanan, mevcut belirsizlikleri dikkate alan ve yüksek kaliteli, ileriye dönük kurumsal açıklamaların önemini vurgulayan basın açıklamalarını ve rehberlerini memnuniyetle karşılamaktadır. Daha da önemlisi, bazı düzenleyici otoriteler, yatırımcılara ve diğer piyasa katılımcılarına uygun şekilde çerçevelenmiş ileriye dönük bilgiler sağlamaya yönelik iyi niyetli girişimleri değerlendirirken esnek olduklarını ifade etmişlerdir.

Bu konular hakkında farkındalık yaratan çeşitli finansal raporlama ekosistemi paydaşlarından sağlanan daha fazla şeffaflık, kamu yararınadır. Bu, yönetimin, denetim komitelerinin, şirketlerin, denetçilerin, düzenleyici otoritelerin ve diğer paydaşların sorumlulukları hakkında daha fazla netlik sağlamayı içermektedir.

Deloitte'un kapsayıcı stratejik hedefleri ilkelere dayanmakta ve değişmemektedir (örn: kalite, insan ve teknolojiye yapılan yatırımlar) ancak bazı süreçler pandemiden kaynaklanan beklenmedik gelişmeleri dikkate almak için değiştirilmiş veya önceliklendirilmiştir. Deloitte firmalarının, yüksek kalite standartlarını korumak ve COVID-19'dan etkilenen kilit odak noktalarını güçlendirmek için gözlem ve danışmanlık süreçlerini uygulaması gerekli olmuştur.

Deloitte, tarihsel açıdan zorlu olacak önümüzdeki dönem için gerekli yolu belirlemeye odaklanmıştır. Denetim riski açısından bakıldığında; dünya genelinde değişkenlik gösteren ekonomi ve sağlık koşulları bazı sektörlerde dolandırıcılık, varlıklarda değer düşüklüğü ve işletmelerin sürekliliği riski üzerinde baskı oluşturmaya devam etmektedir. Mevcut koşullar altında, bazı sektörlerde faaliyetlerdeki zorluklar finansal raporlama zorluklarına sebep olurken, bazı sektörlerde ise birtakım faydalar doğurmuştur.

Profesyonel standartlar, Deloitte politikaları ve rehberliği, güçlü danışmanlık, uzman ağı ve değişmeyen titizliği Deloitte'un yüksek kaliteli denetim faaliyetlerinin temelini oluşturmaya devam etmektedir. Global teknoloji ve altyapısı, Deloitte'un COVID-19'un çeşitli etkilerine karşı hızlı aksiyon almasını sağlamıştır. Deloitte, değişen ihtiyaçları karşılamak ve profesyonellerin uzaktan çalışmak zorunda kaldıkları dönemlerde onlara destek olabilmek amacıyla çeşitli aksiyonlar almıştır. Deloitte Global, tüm Deloitte profesyonellerinin kullanabileceği ve yerel olarak uyarlanabilen, COVID-19 ile ilgili denetim kaynak ve rehberlere erişim sağlanabilen "Deloitte Global Audit & Assurance Technical Delivery Resource Center"i kurmuştur. Bu adımlar, pandemi boyunca Deloitte denetim yaklaşımının yürütülmesini desteklemeye devam etmiştir.

VI) Deloitte Denetim ve Güvence Hizmetlerinin Sektöre Getirdikleri (devamı)

Koronavirüs hastalığı 2019 (COVID-19) (devamı)

Deloitte ayrıca, profesyoneller için sanal ortamda çalışmalarının etkilerini anlamak ve onlara destek sağlamak amacıyla, ekip işbirliğini geliştirmek ve uzaktan çalışmanın yeni yollarını geliştirmek için global girişimlere öncülük etmiştir.

Uzaktan çalışma ortamına rağmen eğitimler, sürekli gelişim amacımıza paralel olarak sanal programlar aracılığıyla Deloitte profesyonellerine başarıyla ulaştırılmıştır.

Denetim faaliyetlerinin uygulanmasının giderek daha dinamik hale gelen bir çalışma ortamına dönüşmesi, Deloitte'un yetenek ortamının hızla değişen ihtiyaç ve gereksinimlerine yanıt vermesini sağlamıştır. Deloitte, birçok ülkede ofislere dönüşü organize ederken, eski çalışma yöntemlerine meydan okumakta ve hibrit bir çalışma şeklini gözden geçirmektedir.

Deloitte, ileriye dönük olarak, çabalarına odaklanmaya ve müşteri ve profesyonellerin değişen beklentilerini karşılayacak şekilde tutarlı bir denetim deneyimi sağlamaya devam edecektir.

VI) Deloitte Denetim ve Güvence Hizmetlerinin Sektöre Getirdikleri (devamı)

Multidisipliner model (MDM)

MDM, yüksek kaliteli denetimlere önemli bir katkı sağlar. Denetçiler, muhasebe tahminlerinin ve gerçeğe uygun değer ölçümlerinin değerlendirilmesi dahil olmak üzere, uzmanların desteğini birçok alanda daha da fazla kullanmaktadırlar. Şirketlerin finansal tablolarının COVID'19'un getirdiği belirsizlikleri yansıtmaması gerektiğinden, bu durum her zamankinden daha önemli hale gelmiştir. Ayrıca diğer diğer dijital gelişmelere paralel olarak büyük veri kullanımı daha yaygın hale geldikçe, veri analistlerine ve BT uzmanlarına olan talep de buna bağlı olarak artacaktır. MDM'in faydaları arasında şunlar yer almaktadır:

- Farklı bakış açılarıyla, denetçilerin iş risklerini daha iyi anlamasını sağlayan endüstri içgörülerini geliştirmelerini sağlar.
- Denetim uygulaması, diğer iş kollarındaki uzmanlık kaynaklarına ve uzmanlığa anında erişime sahiptir. Denetçiler, denetçilere özgü olmayabilecek konularda vasıflı danışmanlık profesyonellerinin uzmanlığından faydalanarak denetim kalitesini artırır.
- Çeşitlilik içeren bir organizasyon, önde gelen yetenekleri çekmeye ve korumaya yardımcı olur.
- Entelektüel sermaye, denetim süreçlerini, teknolojilerini vb. yenilemek için Deloitte ağında bulunmaktadır.
- İşletmemizin farklı bölümleri, farklı piyasalarda, farklı dönemlerde, farklı oranlarda büyümektedir. MDM'imiz, Deloitte ağına uzun vadede sürdürülebilir olması için önemli olan piyasa dalgalanmalarına karşı koruma sağlamakta ve denetim sektörü üzerindeki finansal baskıların olduğu zamanlarda bile denetim kalitesi ve inovasyona önemli yatırımları gerçekleştirmeyi mümkün kılmaktadır.

Deloitte MDM'in önemli faydalarıyla, COVID-19'a karşı hem denetim kalitesi hem de kamu çıkarını ilk sıraya koymadaki gücünü göstermiştir. Olumsuz nitelikteki olaylar, Deloitte markasını bir bütün olarak etkileme potansiyeline sahiptir. Bu nedenle, her denetim dışı Deloitte işletmesi, denetim kalitesi girişimlerini destekleme konusunda ortak ve kazanılmış bir çıkara sahiptir.

Profesyonel Gelişim ve Performans Yönetimi

Deloitte kültürü içerisinde ve eğitim programlarımız tasarlanırken çalışanlarımız her zaman önceliklidir. Deloitte çalışanları teknik becerileri yüksek, iş ahlakına, doğruluğa, mesleki şüphecilığe, tarafsızlığa ve sürekli gelişime önem veren profesyonellerdir.

Deloitte kendini, rakipsiz bir yetenek deneyimi sunmaya, profesyonellerini geliştirmeye ve yaşam boyu öğrenme ortamı yaratarak, çalışanlarının kariyerlerini ilerletmeye adanmıştır. Gelecekteki denetçilere hitap eden eğitim planları ve esnek kariyer planları geliştirmektedir.

Çeşitli deneyim, bilgi ve becerilere sahip Deloitte profesyonelleri, organizasyon olarak en yüksek kalitede denetim gerçekleştirmektedir.

Ek olarak, operasyonel disiplin, işin etkin yönetimi ve Deloitte Yöntemi olarak bilinen tek denetim yaklaşımının geliştirilmesi, denetimlere tutarlılık getirme taahhüdünün temelini oluşturur.

Deloitte, çalışanlarının emeğini ödüllendiren ve mevcut yatırımları destekleyen sürdürülebilir bir denetim hedeflemektedir.

Öğrenim ve Gelişim İnisiyatifleri

Deloitte'un denetim hizmetleri için dönüştürülmüş yaklaşımı, profesyonellerimiz için denetim deneyimini değiştiriyor. Denetim ekipleri, uçtan uca denetim döngüsünü yürütebilmek için daha gelişmiş araçlar ve teknolojiler ve rehberli bir iş akışı içinde veri analitiğinin daha kapsamlı kullanımıyla güçlendirilmiştir. Bu durum, Deloitte profesyonelleri için, ileriye dönük teknikler ve beceriler kullanılarak, tüm dünyada tutarlı bir şekilde denetimin nasıl planlandığına, yürütüldüğüne ve yönetildiğine odaklanmak anlamına gelir. Ayrıca, teknik ve profesyonel becerilerini ve yeteneklerini geliştirme fırsatları sunar. Örneğin, aşağıdaki beceriler daha önemli hale gelir - gelişmiş veri analitiği, proje yönetimi, eleştirel düşünme, iletişim, gelişmiş mesleki muhakeme ve daha etkili ve daha kaliteli hizmetler sunmak için muhasebe ve denetim ilkelerinin uygulanması.

Deloitte sadece daha fazla alanda değer sunmakla kalmıyor, aynı zamanda yetenekler ve beceriler geliştirdikçe, daha fazla güven inşa ediyor ve riskleri her zamankinden daha iyi değerlendiriyoruz.

Deloitte olarak yetenek ve öğrenme stratejilerimize önemli yatırımlar yaparak teknik eğitim müfredatımızı seviyenin gerektirdiği yeterliliği artırmak için dönüştürmekteyiz.

- Deloitte, denetçiler için seviye bazında eğitimi hedefleyen, dijital eğitimler, sınıf içi eğitimler ve iş üstünde eğitimleri dinamik bazda harmanlayan global zorunlu bir teknik öğrenim müfredatına sahiptir.
- Müşteri hizmetleri veren tüm profesyonellerimizin, sene içerisinde en az 20 saat süreli mesleki eğitim ve üç yıl içinde en az 120 saat eğitimi şirket içi veya dışı eğitimlerle, seminerlerle veya dijital eğitimlerle tamamlaması zorunludur.
- Müşteri hizmetleri veren tüm profesyonellerin açıkça tanımlanmış rol beklentileri vardır ve Global Yetenek Standartları, her seviyedeki uygulayıcılar için gerekli olan yetenekleri ana hatlarıyla belirtir.

Deloitte, ayrıca denetimlerde görev alan profesyonelleri için denetim sürecindeki bilgilerini desteklemek ve geliştirmek için özel eğitim fırsatları oluşturmuştur. Denetimlerin sorunsuz bir şekilde yürütülebilmesi açısından, teknik ve sosyal beceri gelişimini harmanlayan geliştirilmiş proje yönetimi yıllık eğitim programlarına dahil edilmiştir. Deloitte Türkiye mesleki gelişim programının amacı, ortakların ve diğer profesyonellerin mesleki yeterliliklerini sürdürmelerine ve geliştirmelerine yardımcı olmak ve denetim uygulamalarının tutarlılığını sağlamaktır. Mesleki gelişimi desteklemek için Deloitte Türkiye, Deloitte Global Denetim ve Güvence Müfredatı ile tutarlı olan ilgili alanlarda sürekli mesleki gelişim programları sunmaktadır.

Deloitte'un Önceliği Yüksek Kaliteli Denetim

Deloitte'un denetim kalitesi taahhüdü, ağı genelinde bir kalite ve mükemmellik kültürü aşılarmaktan, iş ve finansal önceliklere ve denetimlerin yürütülmesinde uygulanan süreçler, araçlar ve teknolojilere kadar yaptığımız her şeyin merkezinde yer alır. Denetim kalitesinin ortaya çıkan ekonomik, ticari ve düzenleyici koşullara ve teknolojik gelişmelere ayak uydurduğundan emin olmak, Deloitte'un kamu çıkarını koruma ve finansal ekosistemin etkin işleyişini desteklemedeki rolünün sürekli olarak geliştirilmesi için kritik öneme sahiptir. Deloitte markası, gerçekleştirdiği yüksek kaliteli denetimler ve sürekli iyileştirmeye olan sarsılmaz bağlılığı ile tanımlanır.

Liderlik taahhüdü ve yönetimin etik anlayışı

Deloitte'un kalite ve mükemmeliyet kültürü; üst düzey personelinden, ofislerdeki ve denetim faaliyetlerindeki liderlere kadar, tepeden tırnağa güçlü bir etik anlayışla başlar. Deloitte'un denetim kalitesine odaklanması, liderlerin faaliyetlere doğrudan katılımı ve denetim kalitesine verilen önemi pekiştiren tutarlı mesajlar ile kendini göstermektedir. Deloitte'un bitmek bilmeyen kalite arayışı, sadece ne yaptığımızı değil, kim olduğumuzu da tanımlamaktadır.

Bağımsızlık, tarafsızlık ve mesleki şüphecilik

Yüksek kaliteli denetim faaliyetlerinin yürütülmesi; bağımsızlık, tarafsızlık ve mesleki şüphecilik gerektirmektedir. Bu durum, doğru olanı yapmanın çok önemli olduğu bir kalite kültürü yaratmak da dahil olmak üzere, kamu çıkarlarını korumada Deloitte'un kritik rolüne sürekli ve somut bir şekilde odaklanmak anlamına gelmektedir. Değerlendirici olarak Deloitte, çalışmaları boyunca profesyonel şüphecilik zihniyetini kimin koruması gerektiğinin önemli rolünü sürekli olarak vurgulamaktadır. Bu denetim yaklaşımı, Deloitte politikalarının, yöntemlerinin, prosedürlerinin ve öğreniminin birçok yönüne yansımakta ve kalite kontrol ve hesap verilebilirlik ile de pekiştirilmektedir.

Denetim yaklaşımı

Deloitte'un yüksek kaliteli denetim yaklaşımı; Deloitte'ın ortak olan ve denetimi planlamak, gerçekleştirmek, kontrol etmek, gözden geçirmek, belgelemek, sonuçlandırmak ve sorumlulara iletmek için profesyonellerimiz tarafından kullanılan denetim araçlarıyla desteklenen bir denetim yöntemini içermektedir. Deloitte'un denetim yaklaşımı, profesyonel standartlarla desteklenmektedir.

Bu denetim yöntemi dinamik olmakla birlikte; yatırımcı, şirket ve paydaşların değişken taleplerine ayak uydurmak için sürekli olarak geliştirilmektedir.

Bu denetim yöntemi, büyük verilerin varlığı ve yönetimi ile istatistiksel bilimdeki gelişmelerin, Deloitte denetimlerinin kalitesini artırmaya devam etmekle ilgili olduğunu kabul eder.

Deloitte denetim metodolojisi risk temellidir ve finansal tablo hesaplarına, açıklamalara ve önemli bir yanlışlık içerme olasılığı bulunan temel alanlara odaklanır.

Yüksek kaliteli denetim faaliyetlerinin yürütülmesinde Deloitte profesyonellerini destekleme süreçleri

Deloitte profesyonellerinin denetim faaliyetlerini yürütürken kullandıkları araç, rehber, materyal gibi kaynaklar, kapsamlı bir çevrimiçi kitaplık olan ve tüm profesyonellerimizin kullanımına açık olan "Deloitte Global Technical Library"de, bulunmaktadır. Deloitte, profesyonellerinin kullanımı için düzenli olarak muhasebe ve denetim rehberleri yayınlamakta ve denetim kalitesini etkileyebilecek gelişmeleri duyurmaktadır.

İstişare

Kalite ve risk yönetimi konuları, Deloitte'un denetim faaliyetlerinin ayrılmaz bir parçasıdır. Bu nedenle Deloitte, istişareyi karmaşık sorulara en uygun yanıtları belirlemeye yardımcı olan, gerekli ve işbirliğine dayalı bir süreç olarak görmektedir. Deloitte'un istişare politikaları; sonuçların belgelenmesini, anlaşılmasını ve uygulanmasını gerektirmektedir. Formal istişareye ek olarak, sorumlu ortaklar ve ekiplerin ek bilgi veya bakış açısına ihtiyaç duyduğu durumlarda, Denetim Kalite ekibinden veya konuda uzmanlaşmış diğer kişilerden yardım alınması teşvik edilmektedir.

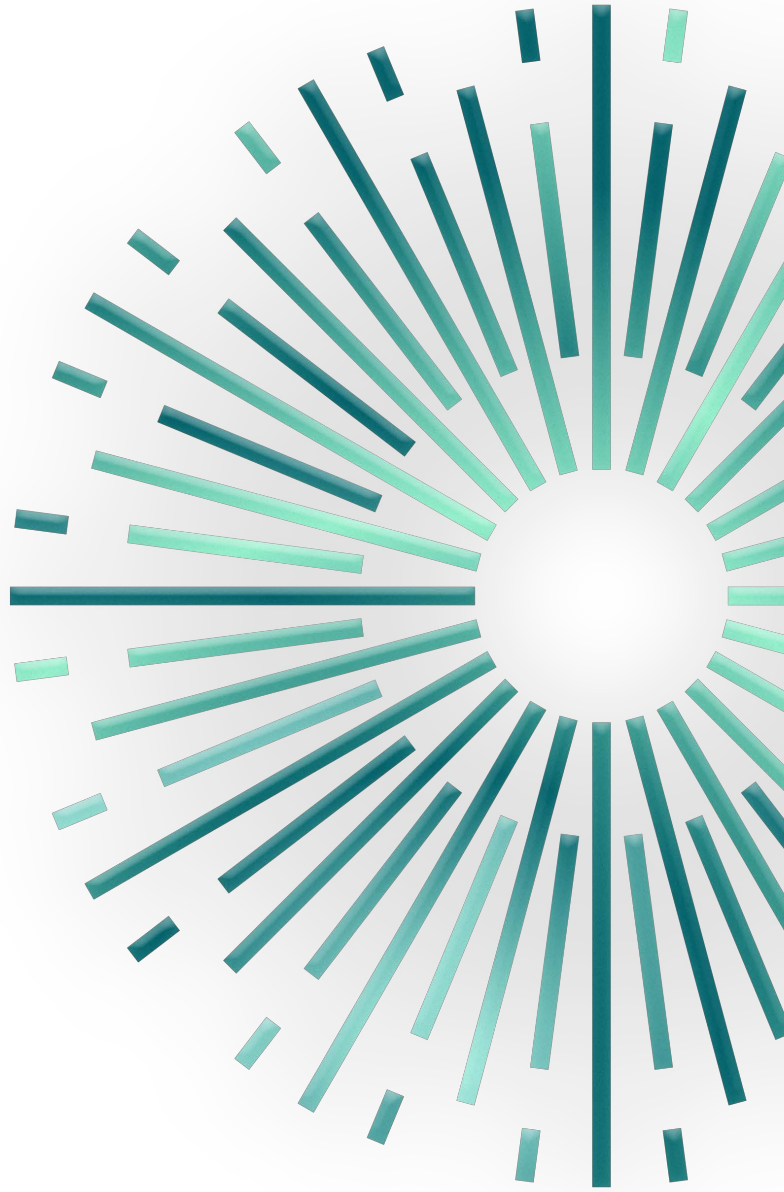
Kalite kontrol sistemi

Deloitte, yüksek kaliteli denetim faaliyetlerinin tutarlı bir şekilde yürütülebilmesi için etkili bir kalite kontrol sisteminin oldukça önemli olduğuna inanmakta ve kalite kontrol süreçlerinin temelini oluşturan personel, süreç ve teknolojilere önemli yatırımlar yapmaya devam etmektedir.

Türkiye ve dünyadaki regülatörler ve standart belirleyiciler de şirketlerin kalite kontrol sistemlerinde daha fazla iyileştirme yapmaya odaklanmıştır. Aralık 2020'de Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu ("IAASB") Uluslararası Kalite Yönetimi Standardı 1 ("ISQM 1" - "UKYS 1") dahil olmak üzere yeni ve revize edilmiş kalite yönetimi standartlarını yayımlamıştır. 15 Aralık 2022'den itibaren geçerli olan UKYS 1, şirket düzeyinde kalite yönetimine odaklanmaktadır.

Deloitte'un UKYS 1'i yürürlüğe koyma çalışmaları, yürütülen faaliyetlerin kalitesini yönetmeye yönelik proaktif yaklaşımımızı daha da geliştirmek adına Deloitte Türkiye ve geniş ağıdaki liderlerle birlikte, denetim kalitesine yönelik riskleri belirleyip ele alarak ve kalite kontrol süreçlerindeki gelişmeleri destekleyerek devam etmektedir.

Deloitte'un sürekli gelişim ve inovasyon kültürüyle tutarlı olarak bu standart belirleme faaliyetleri, kalite kontrol sistemini daha fazla destekleyebileceğimiz ve dönüştürebileceğimiz alanları inceleyerek kendimize meydan okuma fırsatı sunmaktadır. Denetim kalitesi her zaman ön plandadır ve güçlü bir denetim kalitesi gözlem ve ölçüm süreci, sürekli gelişim anlayışımızda ayrılmaz bir rol oynamaktadır.

VII) KALİTE GÜVENÇE SİSTEMİ İNCELEMELERİ

Denetim Kalitesi İzleme ve Ölçüm

Denetim kalitesine sürekli odaklanmak, Deloitte markası için kilit önem taşımaktadır. Denetimin her zaman tutarlı bir şekilde aynı kalite standartlarında yürütülüyor olması hassaslıkla ele alınan bir konudur.

Şirketimizde uygulanan Denetim Kalitesi İzleme ve Ölçüm ("DKİÖ") programının amaçları aşağıdaki gibidir:

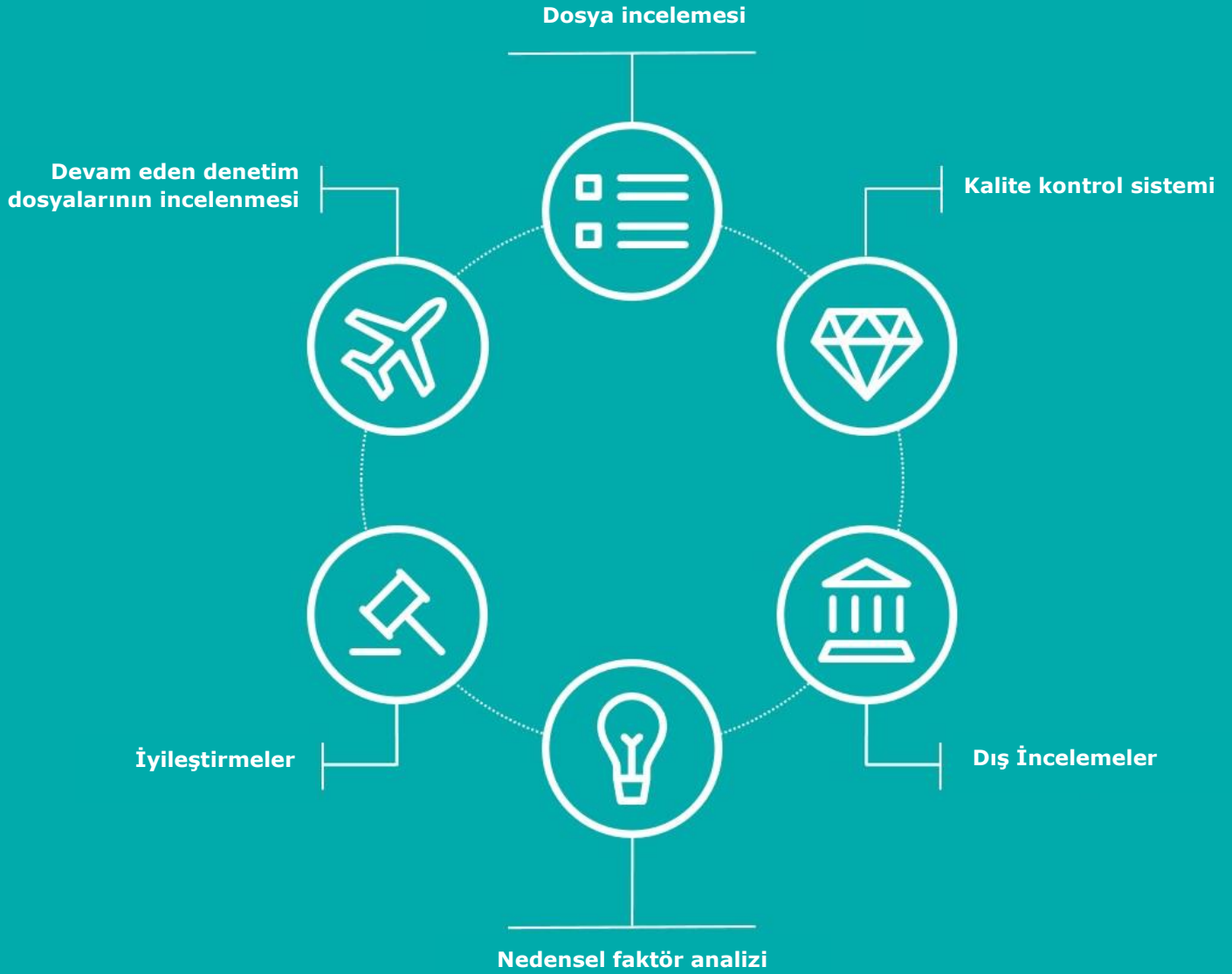
- Denetim kalitesinin izlenmesi, ölçülmesi ve denetim eksikliklerinin çözümünün sağlanması;
- Tüm Deloitte üye firmalarının uyguladığı iç kalite kontrol sisteminin geliştirilmesi.

DKİÖ programı aşağıda belirtilen konulara odaklanmaktadır:

- Denetim süreci tamamlanmış veya denetim süreci halihazırda devam eden çalışmaların sürekli şekilde takip edilmesi,
- Temel eksikliklerin anlaşılması ve zamanında bu eksikliklerin düzeltilmesi, düzeltme faaliyetlerinin izlenmesi,
- Denetim kalitesinin önemli ölçütlerinin raporlanmasında daha fazla şeffaflık ve tutarlılık sağlanması.

Denetim Kalitesi İzleme ve Ölçüm

VII) KALİTE GÜVENÇE SİSTEMİ İNCELEMELERİ (devamı)

Devam eden denetimlerin incelenmesi

Deloitte Türkiye, denetim kalitesinin sürekli değerlendirilmesini; sorunun tanımlanmasını, zamanında çözüm üretilmesini ve eş zamanlı düzeltici adımlar atılmasını teşvik etmekte; bu sayede denetimde karşılaşılabilen sorunlarda daha hızlı aksiyon alınmasını sağlamaktadır. Denetim kalitesinin sürekli değerlendirilmesi aşağıdaki unsurlar aracılığıyla mümkün olmaktadır:

- Denetim sorumlu ortakları ve ekiplerinin yanı sıra Deloitte Türkiye denetim kalite liderinin denetim kalitesini sürekli olarak izlemesini ve anında harekete geçmesini sağlayan bir dizi temel tanı programının ("core diagnostic") uygulanması ve izlenmesi.
- Konuya özel "health check" programı, Deloitte Türkiye denetim kalite liderine, denetim sürecindeki ilerlemeyi değerlendirmede ve devam eden denetimlerdeki olası sorunları belirlemede yardımcı olur.
- Devam eden denetimlerde Deloitte Türkiye'nin denetim boyunca herhangi bir kalite sorununu proaktif olarak belirlemesine ve düzeltmesine olanak tanıyan performans incelemeleri.
- Devam eden denetimlerdeki inceleme sonuçları, denetim metodolojisine veya bu metodolojideki güncellemelere bağlılık konusunda denetim ekipleri için ek iletişim ve desteğin gerekip gerekmediğini belirlemek için genel olarak değerlendirilir.

Denetim dosyası incelemeleri

Dosya incelemelerinin başlıca unsurları aşağıdakileri içermektedir:

- Deloitte Türkiye tarafından hizmet sunulan tüm büyük endüstrilerin değerlendirilerek risk bazlı dosya seçimi.
- Bulguların ve denetim dosyalarının değerlendirmelerinde tutarlılığının sağlanması adına yapılan zorunlu Değerlendirme Panelleri.
- Global seviyede tutarlılığı sağlamak amacıyla dış sorumlu denetçilerin ve denetçi yardımcılarının dosya inceleme süreçlerinin yönetimine katılması.

- Merkezi inceleme ekiplerinin kurulması da dahil olmak üzere, doğru deneyim ve endüstri bilgisiyle uygun kaynakların belirlenmesi.

Kalite kontrol sistemi (KKS) incelemesi

KKS incelemesi, kapsamlı bir değerlendirme ve uygulama da dahil olmak üzere, KKS'nin faaliyet etkinliğini test edecek faaliyet prosedürleri ve kontrolleri ile KKS süreçlerinin kilit alanlarının belgelendirilmesi gibi unsurları içermektedir. Deloitte, UKYS 1'in uygulanmasına ilişkin hazırlık faaliyetlerine odaklanarak geleceğe hazırlanmaktadır. Bu hazırlıklar, kalite kontrol süreçlerini ve izleme yaklaşımını daha da geliştirmekte ve sürekli gelişim kültürümüzü güçlendirmektedir.

Diğer ölçütlerle birlikte kullanıldığında, Denetim Kalite Göstergeleri (DKG'ler) kalite aksiyon planlarının oluşturulması ve izlenmesi ile denetim kalitesinde gösterilen gelişimin raporlanması konularında Deloitte Türkiye'ye ayrıca destek olmaktadır. DKG'ler devam etmekte olan DKİÖ faaliyetleriyle entegre bir şekilde çalışmaktadır.

Buna ek olarak, denetim faaliyetlerinin zamanında tamamlanıp kontrollerinin sağlanması ve denetimde tespit edilen konuların zamanında çözümü, yüksek kalite denetim hizmetiyle özdeşleşen konulardır. DKG'ler; proje yönetimi, işlerin zamanında tamamlanmasına dair planlama yapılması, kullanılan kaynakların yeterliliği, çalışanların uzmanlığı ve denetim ekiplerinin oluşturulmasına gereken dikkatin verilmesi gibi hususlarda tutarlılık sağlanmasını hedeflemektedir.

Nedensel faktör analizi ve iyileştirmeler

Deloitte'un kalite ve mükemmeliyet kültürü için sürekli iyileştirme esastır. Denetim bulgularının neden ortaya çıktığını anlamak, bu bulguları düzeltmek için etkili aksiyonların alınması için önemlilik arz etmektedir. Bunun yanında, denetim sırasında bulgular tespit edildiğinde gerekli aksiyonlar alınmaktadır. Denetim dosyaları bazında iyileştirmeler denetim kalitesinde sürekli olarak gelişimi sağlamak ve ilerideki benzer bulguları önlemek açısından zorunludur. Deloitte Türkiye tarafından hazırlanan Denetim Kalite Planı öncelikli olarak denetim kalite planındaki önceliklerinin etkili bir şekilde uygulanmasını ve izlenmesini sağlamaktadır.

VII) KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ İNCELEMELERİ (devamı)

Dış İncelemeler

Deloitte Türkiye'nin kendi denetim kalitesini izlemesinin yanı sıra, çalışmalarımız düzenleyici kurumların da incelemelerine tabi olmaktadır.

Ekim 2019 tarihinde KGK tarafından bir bankanın 2018 yılı denetimine ait dosya incelemesi yapılmıştır. Aralık 2020'de, ilgili denetimin bağımsız denetim standartlarına uygunluğu ile ilgili Şirket'imize, KGK tarafından bir takım hususlarda bilgilendirme yapılmıştır. Söz konusu bulgular denetim çalışmalarımızda iyileştirme alanları olarak belirlenmiş ve bu bulguların tekrarlanmaması adına Şirket'imiz tarafından gerekli aksiyonlar alınmıştır.

KGK tarafından, Ağustos 2020'de, KAYİK için 31 Aralık 2018 denetimine ait dosyası incelenmiş olup, KGK'nın nihai kararı henüz neticelenmemiştir.

Kalite, Şirket'imizin ve DTTL ağının bir numaralı önceliğidir. Kalite kontrol sistemimizi geliştirirken, iç ve dış değerlendirme süreçlerine önem vermekteyiz. Bu değerlendirmelerden elde edilen tüm yorum, öneri ve bulguları dikkatli bir şekilde değerlendiriyor, Denetim Kalite Planımızı geliştiriyor ve bu planların uygulanmasını düzenli olarak gözlemliyoruz.

Denetim hizmetleri liderinin denetim ortaklarıyla gerçekleştirdiği, güncel konuları ve izleme çalışmaları hakkında geri dönüşleri içeren devamlı iletişim programı bulunmaktadır. Kalite, her ay düzenlenen ortak toplantıları ile denetçilerle yapılan toplantılarda değişmez gündem maddesidir.

VIII) DENETİM HİZMETİ VERİLEN KAYİK'LER (KAMU YARARINI İLGİLENDİREN KURULUŞLAR)

2020 yılı finansal tabloları incelenen ve 660 sayılı KHK'da sayılan ya da Kurul tarafından daha sonra KAYİK kapsamına alınan şirketlerin, fonların, kurum ve kuruluşların listesi ek A'da verilmiştir.

IX) DENETÇİLERİN SÜREKLİ EĞİTİMİNE YÖNELİK İZLENEN POLİTİKALAR

Eğitim faaliyetlerimiz her seviye için yapılması planlanan sınıf eğitimleri ve dijital eğitimler olarak 2 ana başlık altında toplanmıştır.

1- Sınıf eğitimleri

a) Teknik eğitimler:

Haziran ayından başlayarak Eylül ayına kadar minimum 1 haftalık bir sürede, mevzuat, denetim teknikleri, denetim standartları, etik kurallar ana başlıklarında gerçekleştirilmektedir. Ayrıca, finansal kuruluşlar (bankalar, sigorta şirketleri, vb.) gibi özellikli sektörlerle yönelik eğitimler ve türev işlemleri, konsolidasyon gibi özellikli konularla ilgili farklı tarihlerde düzenlenen ilave eğitimlerle, eğitim programı yıl boyunca desteklenmektedir.

b) Yönetsel yetkinlik eğitimleri ("soft skill" eğitimler):

Deloitte'un tüm dünyada uygulanan ve yönetsel yetkinliğin gelişmesini amaçlayan "Global Excellence Model (gEm)" verileri dahilinde uygulanmaktadır.

2- Dijital eğitimler

Her seviye için, bir sene içerisinde tamamlanması gereken dijital eğitimlerin toplam saati belirlenmekte ve çalışanların bu eğitimleri tamamlama süreçleri takip edilmektedir. Tüm teknik personelimizin belirlenen yıllık toplam saati karşılayacak şekilde, kariyer ve performans görüşmelerinin sonuçları ve ilgi alanları doğrultusunda dijital eğitimler programları arasından seçim yapması, seçtikleri eğitimlere kayıt olması ve eğitimleri gerçekleştirmesi beklenmektedir.

3- Yurt dışı eğitimleri

İlgili finansal raporlama standartları veya özel uzmanlık isteyen teknik konulara ilişkin olarak oluşturduğumuz teknik ekip, yurt dışında verilen eğitimlere katılmakta olup, öğrendikleri yenilikleri Türkiye'de çalışan diğer tüm personel ile paylaşmaktadır. Söz konusu konulara ilişkin yıl içinde düzenlenen eğitimlere katılacak ekipler, içerik ve gelişmelerin yoğunluğuna göre belirlenmekte ve ilgili eğitimlere yeterli sayıda ve kapsamda katılım sağlanmaktadır. Ayrıca ilgili personelin denetim, muhasebe standartları, kurumsal finansal yönetim, bankacılık, sigorta ve özel emeklilik mevzuatı konularında KGK mevzuatı kapsamında eğitim alması sağlanmaktadır.

IX) DENETÇİLERİN SÜREKLİ EĞİTİMİNE YÖNELİK İZLENEN POLİTİKALAR (devamı)

1 Haziran 2020 – 31 Mayıs 2021 döneminde verilen başlıca eğitimlerin; eğitim konuları, süreleri ve katılımcılara ilişkin bilgileri aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Eğitim Konuları	Eğitim Verilen Kişi Seviyeleri	Saat (Süre)
Denetim Kalite ve Proje Yönetimi	Denetçiler, Denetçi Yardımcıları	13 saat
Denetim Metodolojileri ve Uluslararası ve Türkiye Finansal Raporlama Standartları Eğitimi (elektronik)	Sorumlu Denetçiler, Denetçiler, Denetçi Yardımcıları	241 saat
Uzaktan Çalışma Ortamı için Verilen Eğitimler	Sorumlu Denetçiler, Denetçiler, Denetçi Yardımcıları	3 saat
Bağımsız Denetçiler için Sürekli Eğitim	Sorumlu Denetçiler, Denetçiler	25 saat
Covid-19 Etkileri Üzerine Verilen Teknik Eğitimler (elektronik)	Sorumlu Denetçiler, Denetçiler, Denetçi Yardımcıları	4 saat
Stok Sayım Eğitimleri	Denetçi Yardımcıları	4 saat
Aylık Kalite ve Dönüşüm Eğitimleri	Sorumlu Denetçiler, Denetçiler, Denetçi Yardımcıları	13 saat
Yeni Müdürler için Yönetim Becerileri	Denetçi Yardımcıları	17 saat
İşe Yeni Başlayanlar için Oryantasyon Programı	Denetçi Yardımcıları	10 saat
Denetim Metodolojileri - Güncel Konular	Sorumlu Denetçiler, Denetçiler, Denetçi Yardımcıları	13 saat
Raporlama Eğitimleri	Denetçiler, Denetçi Yardımcıları	33 saat
Denetim Metodolojisi ile İlgili Teknik Eğitimler	Denetçiler, Denetçi Yardımcıları	188 saat

“Denetim Metodolojisi ile İlgili Teknik Eğitimler” denetçilerin ve denetçi yardımcılarının deneyim ve pozisyonlarına göre farklılaşan içeriklerde verilmiştir. Yukarıdaki saatler bütün pozisyonlara verilen eğitimleri toplu olarak içermektedir.

X) BAĞIMSIZLIK İLKESİNE UYUM

Bağımsızlık ve bağımsızlığın korunması hususunda 6102 sayılı Kanun'un ilgili hükümleri ile Bağımsız Denetim Yönetmeliği'nin 22'nci maddesine, Türkiye Denetim Standartları ("TDS")'na ve diğer düzenleyici Kurul ve Kurumların düzenlemelerine uygunluğun sağlanması hususundaki gözden geçirmeler yeterli kapsamda, nitelikte ve zamanında gerçekleştirilmekte, denetçi ve Sorumlu Denetçilerin bağımsızlık beyanları TDS'lere uygun olarak alınmakta ve gerçek durumu yansıtmaktadır. Etik değerler, risk yönetimi ve bağımsızlık, hem KGK mevzuatı hem de Şirketimiz iç prosedürleri/standartları dahilinde özel olarak kurulmuş bir ekip tarafından takip edilmektedir.

Etik Değerler Kodu:

Etik yaklaşımımızın merkezi, Global olarak İş Davranış İlkelerimizi içeren etik kodumuzdur. Bu ilkeler üye firmalarımızda etik ile ilgili tutarlı bir yaklaşım sağlamak için geliştirilmiştir. Global İş Davranış İlkeleri tüm Deloitte Ağı için geçerlidir ve tüm profesyonellerimizin nasıl davrandığının temelini oluşturmaktadır. Kaynaklarımız, interaktif etik kod web sitesi ve firma çapındaki iletişimlerle bu ilkeleri yerleştirmeyi ve etik değerler hakkındaki tartışmaları teşvik etmeyi amaçlamaktayız.

Firma çapındaki etik eğitimlerimiz çalışanlarımızı etik kararlarda doğru karar vermek konusunda donatmaktadır. Karşılaşılabilecek etik zorlukların başkalarıyla istişare yoluyla nasıl çözülebileceğine dair etik mailleri gönderilmekte ve sınıf içi etik eğitimleri verilmektedir. Tüm çalışanlarımız senelik etik eğitimlerini tamamlamıştır.

Şirket'in motivasyonel (teşvikler, ödüller, performans yönetimi) ve disiplin sistemleri ve işe alım prosedürleri arasındaki bağları güçlendirmek için olumlu adımlar atılmıştır, böylece firmanın amacı, değerleri, beklenen davranışları, stratejisi ve istenen denetim kalite kültürü ile uyumlu hale gelmiştir.

Deloitte, tüm çalışanlarından özellikle davranış ve dürüstlük açısından yüksek standartlar beklemektedir. Ortaklarımızın ve çalışanlarımızın davranışlarının kendilerinden beklenen standartların altında kaldığı durumlarda, Şirket'in soruşturma prosedürleri aracılığıyla uygun önlemler alınmaktadır.

XI) GELİRİN DAĞILIMI

31 Mayıs 2021 tarihi itibarıyla gelirimizin dağılımı aşağıdaki gibidir:

	TL'000
Finansal tablo denetimleri	98.062
Diğer denetimler	7.297
Denetim dışı hizmet gelirleri	68.197
Toplam	173.556

XII) SORUMLU DENETÇİLERİN ÜCRETLENDİRİLME ESASLARI

Tüm profesyonellerden yüksek kaliteli denetimler gerçekleştirmesi beklenir ve bu görüş tüm Deloitte ağında uygulanır. Denetim kalitesi, ödül ve takdir programlarıyla takdir edilir ve profesyonellerin genel değerlendirmelerinin ölçüldüğü her seviyedeki performans standartlarına dahil edilir.

Deloitte Türkiye'nin sorumlu denetçileri, global politikalara uygun olarak yıllık bazda değerlendirilir ve değerlendirme sonucuna bağlı olarak ortakların yıllık ücretleri artabilir veya azalabilir. Sorumlu denetçi performans değerlendirmelerinde özellikle aşağıdaki faktörler göz önünde bulundurulur:

- Kalite ve risk
- Müşteri
- Finansal katkılar
- İnsan kaynakları

Tüm sorumlu denetçilerin Şirket'in dürüstlük, bağımsızlık, risk ve kalite konularında belirlenmiş beklentileri karşılaması gerekmektedir. Yöneticilerden beklenen başlıca niceliksel katkılar kalite ve risk, müşteri, finansal katkılar ve insan kaynakları iken, niteliksel katkılar, yöneticilerin almış oldukları rol ve sorumlulukları çerçevesinde kişi bazında belirlenmektedir. Bu katkıların derecesi, performans değerlendirme sürecinde karşılıklı müzakereler yoluyla değerlendirilir.

Ücretlendirme kararları Şirketin ve sorumlu denetçilerin performansı, piyasa dinamikleri ve şirket içi dengeler değerlendirilerek alınır. Bu amaçla ücret araştırma şirketleri tarafından sağlanan raporlar dikkatle değerlendirilir.

XIII) KALİTE KONTROL SİSTEMİ

Şirket, yerel düzenleyici otoriteler (KGK, SPK, BDDK, EPDK, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, T.C. Ticaret Bakanlığı) ve Deloitte Global kalite kontrol prosedür ve kurallarına tabidir.

Kalite kontrol sistemimiz, Uluslararası Bağımsız Denetim ve Güvence Denetimi Standartları Kurulu (IAASB) tarafından belirlenen Uluslararası Kalite Kontrol Standartları 1 (ISQC 1), KGK tarafından belirlenen Bağımsız Denetim Yönetmeliği (BDY), Bağımsız Denetim Standardı 220 (BDS 220) ile Kalite Kontrol Standartları 1 (KKS 1), Muhasebeciler için Uluslararası Etik Standartları Kurulu (IESBA) tarafından yayınlanan Profesyonel Muhasebecilerin Etik İlkeleri ve KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar'a dayanmaktadır.

Kalite Kontrol Sisteminin Etkinliğine İlişkin Beyan

Şirketimizin yasal denetim ve diğer güvence denetimlerinin kalitesinin kontrolü için ilgili mevzuat uyarınca öngörülen tüm hususlar dikkate alınarak oluşturulmuş kalite kontrol sistemimizin sağlıklı olduğunu, etkin bir şekilde çalıştığını ve potansiyel iyileştirme veya gelişim alanlarını kolayca belirlememize imkân sağladığını düşünmekteyiz. Oluşturulan kalite kontrol sistemimiz aşağıdaki unsurları içermektedir:

- (1) Denetim Şirketi bünyesindeki kaliteye ilişkin liderlik sorumlulukları
- (2) İlgili etik ve bağımsızlık hükümleri
- (3) Denetimin yürütülmesi
- (4) İzleme
- (5) Müşteri ve hizmet kabulü ve devamı
- (6) İnsan kaynakları

(1) Denetim Şirketi bünyesindeki kaliteye ilişkin liderlik sorumlulukları

Şirketimiz, gerekli uygulama ve kuralları ön plana çıkararak, kalitenin şirket kültürü olarak en öncelikli konuma getirilmesini desteklemektedir. Şirketimiz, profesyonel mükemmelliğin üstün denetim kalitesini sürdürülebilir bir düzeyde sağlamanın temelini oluşturduğuna inanmaktadır. Şirketin yöneticileri kalite kontrol sistemine ilişkin her türlü sorumluluğu üstlenmekle birlikte, Şirketimizde kalite kontrol sistemine ilişkin nihai sorumluluk Yönetim Kurulu'na aittir.

Şirketimiz Yönetim Kurulu, kalite kontrol sisteminin işleyişinden sorumlu olarak Risk Lideri ("RL") ve Ulusal Mesleki Uygulamalar Direktörü ("UMUD") yetkilendirmiştir. RL ve UMUD'a kalite kontrol sisteminin işleyişi kapsamında kurulan Teknik Ofis destek vermektedir.

XIII) KALİTE KONTROL SİSTEMİ (devamı)

(2) İlgili Etik ve Bağımsızlık Hükümleri

Etik

Şirketimiz, Türkiye mevzuatının gerektirdiği etik kurallarına uymakla mükelleftir. Bu çerçevede, KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar ile DTTL kurallarına ve prosedürlerine uymakla da yükümlüdür. DTTL kuralları, Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu'nun (International Federation of Accountants - "IFAC") standartları düzenleyici bir kuruluşu olan Muhasebeciler için Uluslararası Etik Standartları Kurulu (Ethics Standards Board for Accountants - "IESBA") tarafından düzenlenen Serbest Muhasebecilere Yönelik Etik Kuralları'nın (Code of Ethics for Professional Accountants) A ve B Bölümlerinde belirtilen hükümler ve kurallar ile aynı düzenlemeleri içerir.

Şirket CEO dışındaki bir Sorumlu Denetçiyi "Etik Lideri" olarak atamıştır. Etik Lideri direkt olarak CEO'ya ve Şirket'in idare organına raporlamaktadır.

"Deloitte Türkiye Davranış Kuralları" tüm mesleki faaliyetlerimizi yöneten etik çerçeveyi belirler. İşimizde ve müşterilerimiz, meslektaşlarımız ve harici taraflar ile etkileşimlerimizde nasıl bir yaklaşım belirlememiz gerektiği konusunda temel ilkedir. Mesleki faaliyetlerimizin nasıl yürütülmesi gerektiği ile ilgili hususlar gündeme geldiğinde takip edilmesi gereken uygun davranışın göz önüne alınması için bir çerçeve sağlayarak çalışanlarımıza yardımcı olur. Şirketimizin temellerini oluşturan ilkeleri herkesin anlaması gerekmektedir. Deloitte Türkiye Davranış Kuralları, bu hedefe ulaşabilmemiz için hayati önem taşımaktadır. Davranış Kurallarımızın çok sayıda farklı boyutu bulunmaktadır. Bunlardan bazıları Şirketimizi ve çalışanlarımızı etkileyen düzenleyici veya yasal şartlardır. Bazıları ise Şirket politikamızın uygulamalarıdır. Ancak hepsi de, Şirket Ortak ve çalışanları olarak Deloitte'ta kabul ettiğimiz kişisel sorumluluklarla örtüşmektedir.

Davranış kuralları şu konuları içermektedir:

- Etik ilkelerimiz, ortak değerlerimiz – sorumluluklarımız;
- Müşterilere karşı etik sorumluluklarımız; bağımsızlığımızı koruma gereği
- Hukuki ve düzenleyici otoritelere uyum ile ilgili yükümlülüklerimiz;
- Topluma verdiğimiz destek;
- Birbirimize karşı olan sorumluluklarımız ve
- Bilgi güvenliğinin sağlanmasına ilişkin sorumluluklarımız.

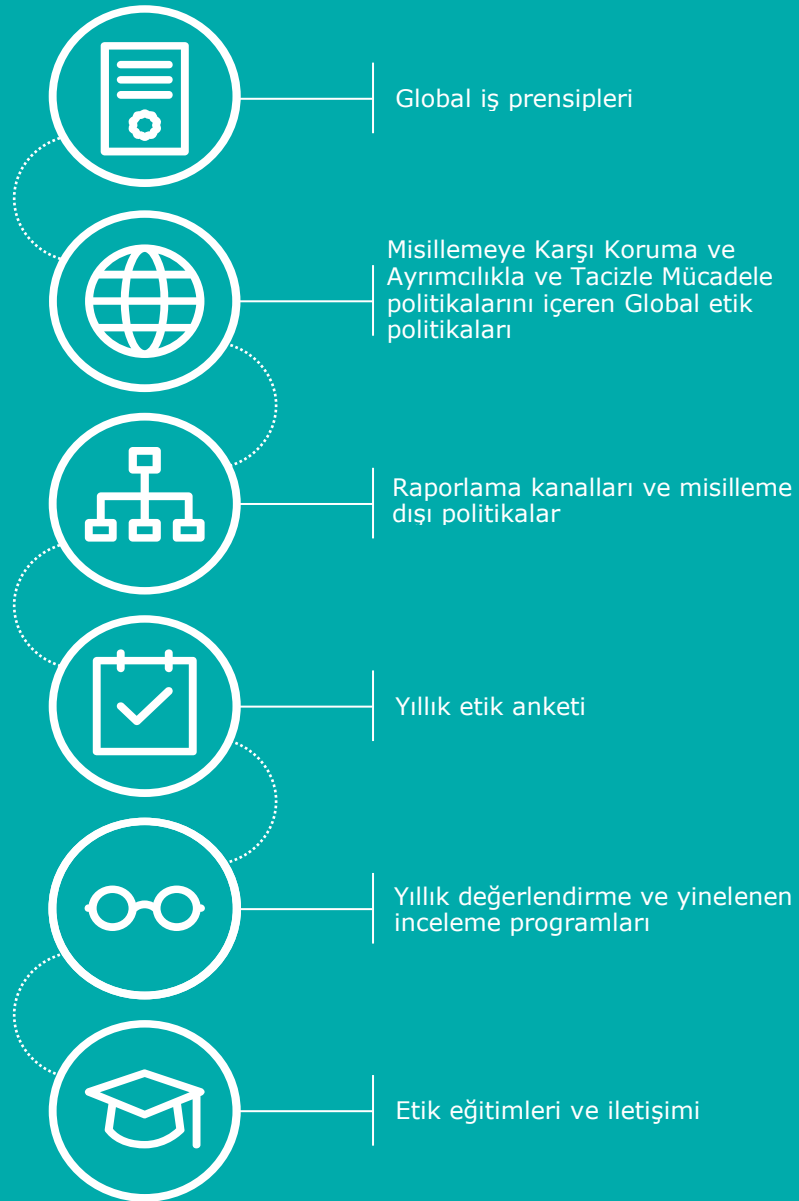
Şirketimizdeki herkes, Deloitte Türkiye Davranış Kuralları'nı bilmek, anlamak ve bu kurallara uymakla görevlidir. Kurallara uymamak Şirket ve çalışanları için ciddi risk oluşturabilir ve Şirket'ten çıkarılmaya kadar varabilen disiplin işlemlerinin uygulanmasına yol açabilir. Ayrıca tüm Sorumlu Denetçiler ve Denetim Ekipleri Deloitte Türkiye Davranış Kuralları'nı okuduklarını, anladıklarını ve bu kurallara uymakla yükümlü olduklarını beyan ederler. Şirket; ortakları ve çalışanlarının etik konularını danışabilecekleri ve tartışabilecekleri çeşitli iletişim kanalları sağlamaktadır. Danışma sürecini desteklemeye yönelik "Misillemeye Karşı Koruma" politikası da bulunmakta ve yine bu rehberde yer almaktadır. Davranış Kuralları rehberinde belirtilen çalışma ortamını desteklemeye yönelik olarak "Ayrımcılık ve Tacize Karşı Koruma Politikası" da etik programının önemli bir parçasıdır.

Şirket, etik ve bağımsızlık konularına verdiği önemi, kullandığı iletişim araçları, uyguladığı eğitim programları, uyum süreçleri ve yürürlüğe koymuş olduğu politikalar ile de göstermektedir.

Deloitte Global Etik Kuralları

Deloitte, ayırt edici kalitede ve yüksek mesleki davranış standartlarında, dürüst bir hizmet sunma ilkesine bağlıdır.

Deloitte'un Global Etik ve Doğruluk Kuralları ("Global Kurallar") Deloitte ağında etiğe ilişkin üstlenilmesi beklenen yükümlülükleri ve yaklaşık 345.000 Deloitte çalışanından güçlü ve ilkeli bir temel sağlanmasına ilişkin beklentileri ifade etmektedir. Deloitte ağı etik programının temelleri aşağıdaki unsurlardan oluşur:

XIII) KALİTE KONTROL SİSTEMİ (devamı)

(2) İlgili Etik ve Bağımsızlık Hükümleri (devamı)

Deloitte Global Bağımsızlık

Deloitte Global Bağımsızlık

Profesyonel Muhasebeciler için Uluslararası Etik Standartları Kurulu tarafından yayımlanan Profesyonel Muhasebeciler için Etik Kurallarına ve "US Securities and Exchange Commission" ile Public Company Accounting Oversight Board ("PCAOB")'un bağımsızlık standartlarına dayalı bağımsızlık politikaları ve prosedürlerini belirler. Üç yılda bir bağımsız kalite kontrollerin tam kapsamlı denetimi yapılır; bu yıllar dışında İnceleme Programı kapsamında üye firmalar tarafından gerçekleştirilecek yıllık odaklanmış bir inceleme sağlanır; gerekli görüldüğünde kapsamlı tamamlayıcı değerlendirmeler de uygulanır.

Firmaların faaliyetlerine dair sürekli denetimler gerçekleştirilerek global politikalara, kalite kontrol uygulamalarına ve uygulama destek faaliyetlerine sürekli olarak iyileştirme olanağı sunulur.

Finansal ilgi alanları ve hizmet onaylarının kapsamı da dahil olmak üzere, kişisel ve mesleki bağımsızlık gereksinimlerine uyumu desteklemek için, profesyonellere bilgi sağlamak üzere global sistemler sunulur.

Bağımsızlık ve hizmet liderliği ekipleriyle kurulan aktif iletişim, düzenli irtibat ve güncel bildirimlerin yanı sıra geliştirilen rehberlik ve eğitimler yoluyla Deloitte ağında bağımsızlık bilinci desteklenir.

Bağımsızlık

Şirket'in bağımsızlık ile ilişkili olarak mevcut mesleki standartlara uyumun makul bir güvence çerçevesinde sağlanması amacıyla geliştirdiği politikaları ve uygulamaları bulunmaktadır. Bu politika ve uygulamalar, kuralları esas alarak belirlenmiş ve daha kısıtlayıcı olabilecek yerel standartları ya da Deloitte politikalarını mümkün olduğunca yansıtabilecek şekilde geliştirilmiştir.

Şirket'in bağımsızlığa ilişkin kalite kontrol sistemi aşağıdakileri içerir:

- Bağımsızlık politikaları ve uygulamaları
- Deloitte Şirket Arama ve Uyum Sistemi (Deloitte Entity Search and Compliance System - "DESC"), Global Bağımsızlık Takip Sistemi (Global Independence Monitoring System - "GIMS") dahil olmak üzere uyumu sağlayan iş süreçleri araçları, Doğrulama/Bildirim ve İstisna süreçleri
- İş ilişkisi değerlendirme ve takip süreçleri
- Bağımsızlık ile ilgili eğitimler
- Kişisel bağımsızlık ile ilgili bağımsızlık sistemlerinin ve kontrollerinin takibi ve sunulan hizmet ve gerçekleştirilen uygulamaların değerlendirmesi
- Disiplin ile ilgili alınacak önlemler ve disiplin cezaları
- Bağımsızlık ile ilgili kullanılan sistem ve kontrollerin sorumluluğu
- Üst düzey şirket yöneticilerinin bağımsızlık konusuna verdiği önem ve yaklaşım, bu konudaki şirket kültürü

XIII) KALİTE KONTROL SİSTEMİ (devamı)

(2) İlgili Etik ve Bağımsızlık Hükümleri (devamı)

Bağımsızlık (devamı)

1: Bağımsızlık Politikaları ve Uygulamaları

Şirket'in bağımsızlık politikaları ve uygulamaları; Şirket, Şirket ortakları, profesyonel ve destek birimi çalışanları ve bu kişilerin bazı yakınları/akrabaları için geçerlidir. Bazı durumlarda bu politika ve prosedürler, global bağımsızlık kurallarına göre daha fazla kısıtlayıcıdır ve Şirket'in bir denetim müşterisi ("Kısıtlı Şirket") ve onun bağlı kuruluşları için bağımsızlığını korumasında geçerli olan bağımsızlık kurallarını içerir.

Bu politikalar uyarınca Şirket ve onun ortakları ve profesyonel çalışanları (eşleri ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler dahil), bir işletmeyle herhangi bir ticari faaliyette bulunmadan önce, diğer ilişkilerin yanı sıra, söz konusu bu işletmenin kısıtlı bir şirket olup olmadığını bilmek zorundadır. Şirket, Şirket ortakları ve yönetimden sorumlu çalışanlar/yöneticiler, finansal yatırımlarını ve yatırım hesaplarını bir takip sistemi olan "GIMS"e kaydeder. GIMS, finansal yatırımların ve yatırım hesaplarının elektronik olarak takip edilmesini sağlayarak, bu finansal varlıkların elde tutulabilmesinin bağımsızlık açısından belirlenmesine yardımcı olur. Şirket'in bağımsızlık politikalarına kişisel uyumun sağlanması amacıyla Şirket ortakları, profesyonel ve destek birimi çalışanları Şirket'te ilk olarak çalışmaya başladıkları tarihten itibaren her yıl bağımsızlık bildiriminde bulunurlar.

Şirket ortakları, profesyonel ve destek birimi çalışanları Şirket'in bağımsızlık politikaları ve uygulamalarına elektronik olarak erişim sağlayabilirler. Bu politikalara ve uygulamalara ilişkin değişiklikler de aynı şekilde Şirket ortakları, profesyonel ve destek birimi çalışanlarına elektronik olarak iletilir ve güncellenir. Ayrıca, bağımsızlıkla ilgili diğer bilgi ve belgeler, bağımsızlık web sayfasında mevcuttur. Bağımsızlık politikalarıyla ilgili farkındalığı ve anlayışı güçlendirmek ve uluslararası kısıtlı şirketlerdeki değişiklikleri vurgulamak amacıyla bu politikalar ve diğer uygulamalar ile ilgili hatırlatmalar, iletişimin bir parçası olarak düzenli olarak yayımlanmaktadır.

Denetim hizmetinden sorumlu Şirket ortağının denetim çalışması süresince bağımsızlık konularını dikkate alması ve gerektiğinde denetim komitesiyle veya yönetiminden sorumlu kişilerle iletişim kurmasını sağlamak için gerekli olan politika ve uygulamalar bulunmaktadır.

2: DESC Sistemi, GIMS Sistemi, Doğrulama/Bildirim ve İstişare Süreçleri

Şirket bağımsızlığının ve Şirket ortakları, profesyonel ve destek birimi çalışanlarının kişisel bağımsızlıklarının kontrol edilmesinde kullanılan üç uygulama mevcuttur: DESC sistemi, GIMS sistemi ve doğrulama/bildirim süreçleri.

Bu üç uygulama (1) Şirket ortaklarının ve profesyonel çalışanların bir işletmenin kısıtlı bir şirket olup olmadığını ya da onun finansal yatırım araçlarının ya da menkul kıymetlerinin kısıtlanmış olup olmadığını belirlemek için, DESC (Uluslararası Kısıtlı Şirketler Veri Tabanı) ve/veya GIMS (Finansal Yatırım Araçları ve Menkul Kıymetler Veri Tabanı) sisteminde arama yapması, (2) Şirket ortaklarının ve yönetimden sorumlu yöneticilerin finansal yatırımlarını ve yatırım hesaplarını GIMS sistemindeki portföylerine kaydetmesi ve (3) Şirket'in bağımsızlık politikalarına kişisel uyumun sağlanması amacıyla Şirket çalışanlarından bağımsızlık politikalarına uyumu sağladıklarına dair yıllık bildirimler alması ve Şirket'in ve çalışanlarının Şirket'in bağımsızlık politikalarıyla uyumlu olduklarını Deloitte'a teyit etmesi suretiyle birbirini destekler.

XIII) KALİTE KONTROL SİSTEMİ (devamı)

(2) İlgili Etik ve Bağımsızlık Hükümleri (devamı)

Bağımsızlık (devamı)

2: DESC Sistemi, GIMS Sistemi, Doğrulama/Bildirim ve İstişare Süreçleri (devamı)

DESC Sistemi

Deloitte ağındaki olan üye şirketler DESC sistemini kullanır. Deloitte ağındaki olan üye şirketler, en azından, uluslararası kısıtlı şirket tanımını karşılayan denetim müşterilerini ve bağlı kuruluşlarını DESC sistemine kaydeder. Uluslararası kısıtlı şirket tanımı halka açık denetim müşterilerinin yanı sıra kamu yararını ilgilendiren diğer denetim müşterilerini içerir. Uluslararası kısıtlı şirketlere ilişkin bilgiler, DESC sistemine kayıtlıdır. Şirket tarafından Deloitte'a raporlanan bu bilgilerin doğruluğu ve tamlığı, denetim ekipleri ve/veya Deloitte üye firmaları tarafından yapılan periyodik güncellemeler ile sağlanmaktadır. DESC sisteminde yer alan şirket bilgilerindeki değişiklikler, bu süreçlere göre güncellenir. Şirket ortaklarının ve profesyonel çalışanlarının DESC sistemine çevrim içi erişimleri bulunmaktadır.

DESC sistemi ayrıca bir müşteriye hizmet sunulabilmesi için gerekli olan onayların alınması ve belgelenmesinde de kullanılmaktadır. Birçok ülkede denetim müşterisinin (kısıtlı şirket) denetim komitesi veya yönetiminden sorumlu olan kişilerin verilecek hizmeti önceden onaylaması gerekir. Bu gibi durumlarda, DESC sisteminde yer alan onay süreçleri devreye girer. Hizmet taleplerinin onaylanmadan önce, gerekli ön onayların alınabilmesi ve belgelenebilmesi için Müşteri Hizmetlerinden Sorumlu Ortak tarafından onaylanması amacıyla sisteme giriş yapılır ve böylece Deloitte üye firmalar arasında standart bir iş süreci oluşturulur.

Finansal Yatırımlar ve Yatırım Hesapları için GIMS Kullanımı

Deloitte ağından olan her bir üye firma, yukarıda bahsedilenlerin yanı sıra uluslararası kısıtlı şirketler ile bağlantılı olan finansal kuruluşlardaki halka açık olan yatırım hesaplarını belirleyerek raporlar. Bu finansal kuruluşlar ve ilgili yatırım hesapları GIMS sisteminde kayıtlıdır. Deloitte ağındaki olan üye şirketler GIMS sistemini kullanır ve Deloitte ağından olan her bir üye firma, üye firma ortakları ve profesyonel çalışanları ile ilgili olan takip ve izleme uygulamalarını yönetir. Şirket ortakları ve profesyonel çalışanları finansal bir yatırım yapmadan ya da yatırım hesabı açtırmadan önce ilgili yatırımların yasaklı olup olmadığını öğrenmek amacıyla DESC ve GIMS sistemini kullanır. Bu kontrol, Şirket ortakları ve profesyonel çalışanların eşlerin ve/veya bakmakla yükümlü oldukları kişilerin yatırımları ve yatırım hesapları için de geçerlidir. Şirket ortakları ve yönetici kadrosunda yer alan profesyonel çalışanlar, izleme/takip sürecinin bir parçası olarak belirlenmiş olan bu finansal yatırımları ve hesapları kendi GIMS portföyüne tanımlar.

Bunlara ek olarak, GIMS sistemi Şirket'in politikalarına aykırı olabilecek yatırım ilişkilerinin belirlenmesinde ve sonrasında bu hususların incelenerek, düzeltilmesinde Şirket ortaklarına ve yönetici kadrosunda yer alan profesyonel çalışanlara destek sağlar. Böyle bir durum tespit edildiğinde, sistem bireylerin bağımsızlığını zedeleyen bir durumun söz konusu olabileceğini bildirerek, bu yatırımların uygun olup olmayacağını anlaşılmaya imkân veren sorular sorar. Ayrıca bu sistem, daha önceden kısıtlı olmayan bir işletmenin/yatırımın sonradan kısıtlı olduğu durumlarda bireylere bilgilendirme yaparak, yerinde ve zamanında doğru önlemlerin alınmasını da sağlar. Şirket bu bilgilendirmeleri ilgili kişiler gerekli önlemleri alana kadar izlemeye alır ve takip eder.

XIII) KALİTE KONTROL SİSTEMİ (devamı)

(2) İlgili Etik ve Bağımsızlık Hükümleri (devamı)

Bağımsızlık (devamı)

2: DESC Sistemi, GIMS Sistemi, Doğrulama/Bildirim ve İstişare Süreçleri (devamı)

Doğrulama/Bildirim Süreçleri

Tüm çalışanlar mevcut bağımsızlık politikaları çerçevesinde yıllık olarak bağımsızlık bildirimleri yapmakla yükümlüdür. Ayrıca yıl içerisinde Şirket, işe yeni başlayan profesyonel ve destek birimi çalışanlarından işe başladıklarında bağımsızlık ile ilgili sorumluluklarının beyanı için bağımsızlık bildirimini alır. Ayrıca her denetim ekibinden, Deloitte Türkiye'nin Etik Hükümleri'ne ve bağımsızlık politikalarına uygun hareket ettikleri ve Türk Ticaret Kanunu'nun 400'üncü maddesi ile KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetim Yönetmeliği'nin Madde 22 "Bağımsızlık ve Bağımsızlığın Korunması", Madde 26 "Denetim Faaliyetine İlişkin Kısıtlamalar" maddelerini okuyup anladıklarını ve bu maddeler uyarınca bağımsızlıklarını zedeleyecek veya tehlikeye düşürecek bir durum olmadığını beyan ve taahhüt etmeleri talep edilmektedir.

Şirket, kendisinin, Şirket ortaklarının ve profesyonel ve destek birimi çalışanlarının (Şirket'in kendisinin kısıtlı şirketlerden bağımsız olması da dâhil olmak üzere) bağımsızlık kurallarına uymak amacıyla yeterli derecede aldığı tüm önlemleri yıllık olarak Deloitte'a raporlar.

İstişare Ağı/Süreçleri

Şirket, Şirket ortaklarının ve çalışanlarının bağımsızlık konularında takip edilmesi gereken süreçleri ve politikaları ve iletişime geçilecek kişileri belirler. Ayrıca Şirket, bu konularla ilgili olarak bir görüş veya tavsiyeye ihtiyaç olması halinde Deloitte Bağımsızlık Ekibi ve diğer üye firmalar ile istişarelerde bulunur.

3: İş İlişkilerinin Kontrolü ve Takip Süreci

Şirket uygulamaları gereği iş ilişkileri kontrol ve takip edilmektedir. Bu süreçlerin amacı, kısıtlı bir şirket veya onun yönetimi/yöneticileri veya önemli hissedarları ile herhangi bir işi ilişkisi kurmadan önce, bu ilişkinin bağımsızlığı zedelediğinden emin olunmasını sağlamaktır.

4: Bağımsızlık ile ilgili Eğitimler

Şirket, Şirket ortaklarına ve profesyonel çalışanlarına bağımsızlık ile ilgili eğitimler verir.

5: Kişisel bağımsızlık ile ilgili bağımsızlık sistemlerinin ve kontrollerinin takibi ve sunulan hizmet ve gerçekleştirilen uygulamaların değerlendirilmesi

Kişisel Bağımsızlığın Kontrolü

Şirket, belirli dönemlerde Şirket'in bağımsızlık politikalarına ve uygulamalarına uygunluğunu denetler. Bu kontrollerin amacı; Şirket ortakları ve profesyonel çalışanlar tarafından bağımsızlık amaçlı sunulan, beyan edilen ve GIMS sistemine kaydedilen bilgilerin doğru ve eksiksiz olup, olmadığının test edilmesidir.

XIII) KALİTE KONTROL SİSTEMİ (devamı)

(2) İlgili Etik ve Bağımsızlık Hükümleri (devamı)

Bağımsızlık (devamı)

5: Kişisel bağımsızlık ile ilgili bağımsızlık sistemlerinin ve kontrollerinin takibi ve sunulan hizmet ve gerçekleştirilen uygulamaların değerlendirmesi (devamı)

Kişisel Bağımsızlığın Kontrolü (devamı)

KGK tarafından belirlenen işletmeler ile borsada işlem gören işletmelerin finansal tablolarının bağımsız denetimlerinde, Sorumlu Denetçi, denetçi ve denetimin kalite kontrolünü gözden geçiren kişiler ve rotasyon hükümlerine tabi diğer kişiler, son yedi yılda beş yıl denetim çalışması yürütmeleri sonunda rotasyona tabi tutulurlar. Beş yıllık hizmet sonucu rotasyona tabi olan ilgili Sorumlu Denetçi ve denetçi, en az üç yıl sonra tekrar aynı müşteriye denetim hizmeti verebilir. Ayrıca bu üç yıllık süreçte, ilgili Sorumlu denetçi veya denetçi, o denetim işinin kalite kontrolünü gözden geçiren kişi olarak atanamaz; denetim ekibine teknik ve endüstri spesifik konularda ve denetim çalışmalarının sonucunu etkileyecek hususlarla ilgili danışmanlık veremez.

Şirket, Sorumlu Denetçiler ve denetim ekipleri, denetim çalışmalarında denetlenen kuruluştan bağımsız ve tarafsız olmak zorunda olup, hiçbir şekilde denetlenen kuruluşların karar alma mekanizmalarına katılamazlar.

Sorumlu Denetçiler, denetçiler ve diğer tüm çalışanlar finansal bağımsızlık politikalarına uymakla yükümlüdürler. Bu yükümlülük Şirket'in, tüm çalışanların ve bunların boşanmış dahi olsalar eşleri ile 3. dereceye kadar (3. derece dahil) kan ve kayın hısımlarının denetlenen işletme ile doğrudan veya dolaylı olarak menfaat, ortaklık, kilit yönetici sıfatıyla iş, olağan ekonomik ilişkiler dışında borç veya alacak ilişkilerine girilmiş olmasını yasaklar.

Rutin bankacılık işlemlerinden olan vadeli/vadesiz mevduat ve kredi ilişkisine girilmesi faiz oranlarının piyasa koşullarına ve üçüncü şahıslara tanınan oranlarla aynı olması durumunda bağımsızlık açısından uygundur.

Şirket'in Bağımsızlık Kurallarına Uyumunun Kontrolü

Şirket içi gerçekleştirilen bağımsızlık uygulamaları üç yılı aşmamak şartıyla belirli dönemlerde kontrol edilmektedir. Bu kontroller, Şirket ve müşteri düzeyinde bağımsızlık politikalarına uygunluğu içerir.

6: Disiplin ile ilgili alınacak önlemler ve disiplin cezaları

Bağımsızlık politikalarına ve uygulamalarına aykırı durumlar olması halinde, Şirket'in uyguladığı çeşitli disiplin politikaları ve uygulamaları mevcuttur. Bu politikalar ve prosedürler, Şirket ortakları, profesyonel ve destek birimi çalışanlarının bu disiplin politikaları ve uygulamalarını ihlal etmesi durumunda uygulanmak amacıyla düzenlenmiştir.

XIII) KALİTE KONTROL SİSTEMİ (devamı)

(2) İlgili Etik ve Bağımsızlık Hükümleri (devamı)

Bağımsızlık (devamı)

7: Bağımsızlık ile ilgili kullanılan sistem ve kontrollerin sorumluluğu

Şirket'in bağımsızlık ile ilgili kalite kontrollerinin tesisi ve gerçekleştirilmesinden sorumlu bir Bağımsızlık Lideri bulunmaktadır. Bağımsızlık Lideri Şirket'in: (1) bağımsızlık ile ilgili konularda görüş ve danışmanlık, (2) bağımsızlık ile ilgili eğitim programları, (3) DESC sistemindeki kısıtlı şirket bilgileri, (4) DESC sisteminin kullanılması ve takibi, (5) GIMS sisteminin kullanımı ve takibi, (6) yıllık olarak yapılan bağımsızlık bildirimleri, (7) kontrol ve test süreçleri ve (8) disiplin uygulamaları ile ilgili iş süreçlerinin uygulanması ve sürekliliğinin sağlanması ve Şirket'in bağımsızlıkla ilgili tüm kritik konularından sorumludur. Şirket'in Bağımsızlık Direktörü, Şirket yönetimi ve Deloitte'un Bağımsızlık Ekibi birbirleriyle iletişim halindedir. Ayrıca, Bağımsızlık Lideri, Şirket'in Yönetim Kurulu'na her yıl bir kereden az olmamak şartıyla Şirket içi bağımsızlıkla ilgili önemli konular hakkında bilgi verir.

Şirket'in bağımsızlık ile ilgili hususları ele alan ve bağımsızlık konularında destek sağlayan bir ekibi ve ekibin yönetiminden sorumlu bir üst düzey yöneticisi bulunmaktadır.

8: Üst düzey şirket yöneticilerinin bağımsızlık konusuna verdiği önem ve yaklaşım, bu konudaki şirket kültürü

Şirket, bağımsızlık ve ilgili kalite kontrol standartlarına uygunluğun önemini daha fazla vurgulamak amacıyla üst düzey şirket yöneticilerinin bu konuda desteğini alarak, bu konulara verilen önemi gösteren bir yaklaşımı benimser ve Şirket'in mesleki değerlere ve kültüre verdiği önem, üst düzey yöneticiler tarafından da vurgulanır. Şirket genelinde Şirket ortaklarına, profesyonel ve destek birimi çalışanlarına bağımsızlık konularının önemini anlatmak amacıyla yol gösterici bilgilendirmeler ve uygulamalar yapılmakta ve bu çalışmalar her bir çalışanın bağımsızlık kuralları ile ilgili sorumluluğunun farkındalığını artırmak için gerçekleştirilmektedir.

Çıkar Çatışması

Üçüncü bir taraf ile herhangi bir iş ilişkisi ya da finansal ilişkiye girilmeden önce, olası tüm hizmetlerde/çalışmalarda ortaya çıkabilecek çıkar çatışmaları dikkate alınır. Şirket'in (i) olası bir hizmeti/çalışmayı kabul etmesi ya da (ii) başka bir işletme/müşteriyle ile bir iş veya finansal ilişkiye girmesi halinde ortaya çıkabilecek çıkar çatışmalarının belirlenmesinde uyguladığı politika ve uygulamaları bulunmaktadır.

Deloitte Çıkar Çatışması Sistemi ("DCCS"), gerçekleştirilecek olası hizmet/çalışmalar, girilecek iş veya finansal ilişkilerle ilgili ortaya çıkabilecek çıkar çatışmalarının tespiti ve oluşabilecek risklerin yönetimi amacıyla kullanılmaktadır. DCCS aracılığıyla olası yeni bir hizmet veya iş ilişkisinde olan taraflar, hizmetin kapsamı, hizmet ekibi, önerilen çalışmanın sunumuyla ilgili daha önceden sistemde tanımlanan sorulara verilen cevaplar değerlendirilir. DCCS üzerinden yapılan bu çıkar çatışması kontrolünün bir parçası olarak, herhangi olası bir denetim/güvence hizmet için DESC sistemi kullanılır. DCCS, aynı zamanda Deloitte üye firmaların birbiriyle yaptığı çıkar çatışma kontrolü için de kullanılmaktadır. DCCS, genel anlamda, yeni hizmet talepleri ya da iş ilişkileri için, var olan hizmetlerin, çalışmaların ve finansal ilişkilerin otomatik olarak aranabildiği bir veri tabanı sistemidir.

XIII) KALİTE KONTROL SİSTEMİ (devamı)

(3) Denetimin yürütülmesi

Sorumlu Denetçilerin ve Mesleki Personelin Görevlendirilmesi:

Şirket, her bir denetim hizmetinin sorumluluğunu Sorumlu Denetçiye atar. Şirket kural ve uygulamaları bu sorumlulukları tanımlar ve bu sorumluluklar Sorumlu Denetçiye iletilir. Aynı şekilde, Sorumlu Denetçinin rolü ve görevi müşterilerimizin yönetim ekibine ve karar mercilerine de iletilir.

Deloitte Politikaları Rehberi ("DPR") 3110 numaralı "Denetim Kalitesi" prosedürü doğrultusunda, her mali yılın başında, Denetim Bölümü Lideri, sürekli olarak yaptıkları Denetim Hizmetleri'yle ilgili olarak her bir müşteri için her bir Sorumlu Denetçi'den projelerin ayrı ayrı saat bütçelerini alır. Denetim Bölümü Lideri, daha sonra tek tek Sorumlu Denetçiler ile görüşerek Sorumlu Denetçiler'e sürekli olarak yapılan Denetim Hizmetleri'nde yer verir. Sorumlu Denetçi'nin sektör deneyimi, devamlılık ve planlanmış iş yükleri bu tahsiste göz önünde tutulur.

Yeni alınan denetim hizmetlerinde, Denetim Bölümü Lideri, Sorumlu Denetçiler'in sektör deneyimlerini ve mevcut iş yüklerini ve bunların hedeflenen bütçe performanslarını göz önünde tutarak Sorumlu Denetçiler'e yeni denetim hizmetlerinde yer verir.

Sorumlu Denetçi, Denetim Ekibi'nin topluca denetim hizmetini gerçekleştirecek beceri, yetkinlik ve zamana sahip olduğundan emin olmalıdır.

Denetim ekibi işin büyüklüğüne, içeriğine ve incelenecek operasyonların karmaşıklığına göre oluşturulmaktadır. Verilen denetim hizmetinin her türlü sorumluluğu ve her bir denetim ekibinin gözetimi ve kontrolü, Sorumlu Denetçinin sorumluluğundadır. Baş Denetçi ve Kıdemli Denetçi ise, denetim planının yürütülmesinde denetim ekibine yol gösterme ve denetimi gerçekleştirmeden sorumludur. Denetçi ve Denetçi Yardımcıları denetimin günlük olarak yürütülmesinden sorumludur. Diğer uzmanlar da gerektiğinde Denetim Ekibi'ne katılır.

Sorumlu Denetçi, denetim ekibini planlarken; denetim ekibinin yetkinlikleri, işin içeriğine uygun tecrübelerinin olması ve işi gerçekleştirebilecek yeterli zamanın olması gibi birçok unsurun mevcut olduğunu göz önünde bulundurmaktadır. Bu unsurlar başlıca aşağıdaki şekildedir:

- Denetlenecek olan operasyonun boyutu ve karmaşıklığı,
- Mali tabloların hazırlanmasında kullanılan finansal raporlama sistemi,
- Hizmete ilişkin herhangi bir çıkar çatışması veya bağımsızlık ihlalinin olasılığı,
- Mesleki çalışanların nitelikleri ve deneyimi.

Bağımsız Denetim Teknikleri

Bağımsız Denetim teknikleri, KGK tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartlarını (BDS) esas almaktadır ve denetimin planlanması ve yürütülmesi için gerekenleri içermektedir. Ortak dokümantasyon ve buna imkân veren bilgisayar yazılımları Şirket'in denetim yaklaşımının tutarlı bir şekilde uygulanmasını ve etkin ve verimli çalışmayı teşvik eden araçlardır.

XIII) KALİTE KONTROL SİSTEMİ (devamı)

(3) Denetimin yürütülmesi (devamı)

Bağımsız Denetim Teknikleri (devamı)

Bağımsız Denetim tekniklerinin temel unsurları aşağıdaki şekildedir:

Denetlenecek olan işletmenin ve operasyonlarının anlaşılması

Denetlenen işletmenin finansal tablolarının doğru bir biçimde hazırlandığından emin olabilmek için öncelikle işletmenin faaliyetlerinin ve iç kontrol mekanizmalarının anlaşılması gerekmektedir. Şirketimizin denetim ekipleri bu doğrultuda, finansal tabloların yanlış bir biçimde hazırlanmasından doğabilecek risklere karşı şu yöntemleri izlemektedirler: Finansal bilgilerin incelenerek trendlerin ve olağan dışı işlemlerin belirlenmesi; işletme yönetimi ile yüz yüze görüşmelerin ve toplantıların yürütülmesi, finansal tablolarda yer alan kalemlerin içeriğinden ve doğasından çıkabilecek risklerin belirlenmesi; işletmenin iç kontrol mekanizmasının güvenilirliğinin belirlenmesi; finansal raporlama sürecinde kullanılan teknoloji ve uygulamaların göz önünde bulundurulması ve son olarak mümkün ise, iç denetim bulgularının gözden geçirilmesi.

Kontrollerin yeterliliğinin test edilmesi

Denetim ekibi, denetlenen işletmenin finansal raporlama süreçleri kapsamındaki iç kontrolleri ile ilgili gerçekleştirilen denetim çalışmaları için bilgi toplar. Denetlenen şirketin finansal raporlama sistemlerinin gerektirdiği durumlarda, denetim ekibi, işletmenin söz konusu iç kontrol sisteminin önemli hataların önlenmesi, fark edilmesi ve düzeltilmesine ilişkin yetkinliğini de test etmektedir.

Denetim Prosedürleri

Denetim ekibi denetim planını, işletmeye ilişkin, denetime ilişkin ve finansal tablolara ilişkin riskin bir bütün olarak saptanmasına yönelik olarak hazırlamaktadır. Denetim süresince, denetim ekipleri sürekli olarak risk değerlendirmesi yapmakta ve denetim bulgularının denetim prosedürleri ile ilişkisini irdelemektedir. Bağımsız Denetim teknikleri, denetim prosedürlerini Sorumlu Denetçiler ve mesleki çalışanların karşılaştıkları sorunlara göre şekillendirilmesine olanak vermektedir. Önemli yanlışlık risklerine karşı uygulanan denetim prosedürleri detay testleri ve analitik maddi doğrulama prosedürlerini içeren maddi doğrulama prosedürleri ile kontrol testlerini içermektedir.

Uzman Kullanımı

Sorumlu Denetçi Denetim Hizmeti'nin tüm sorumluluğunu taşımakla beraber, Denetim Ekibi'nin bir uzmandan yardım aldığı durumlar da olabilir. Bu durumlarda, Denetim Ekibi ilgili uzmanın yeterli yetkinliğe, kapasiteye ve tarafsızlığa sahip olduğunu değerlendirir.

Uzman çalışmalarının finansal bilgileri destekleyici uygun denetim kanıtı olup olmadığını değerlendirirken Denetim Ekibi aşağıdakileri dikkate alır:

- Kullanılan veri kaynağı
- Kullanılan varsayımlar ve yöntemler ve varsa bunların geçmiş yıl kullanılanlarla tutarlılığı
- Denetim Ekibi'nin denetlenen işletme ile ilgili sahip olduğu bilgiler ve denetim prosedürlerinin sonuçları ışığında değerlendirdiği uzman çalışmalarının sonuçları

XIII) KALİTE KONTROL SİSTEMİ (devamı)

(3) Denetimin yürütülmesi (devamı)

Bağımsız Denetim Teknikleri (devamı)

Çalışma Kağıtlarının Saklanması

Şirketimiz politikalarına göre, denetim çalışma kağıtlarının denetim ekibi tarafından aşağıdaki sürelerden kısa olana göre arşivlenmesi gerekmektedir: (1) rapor tarihinden itibaren 50 gün (50'nci günün tatil günü olması durumunda takip eden ilk iş günü); veya (2) Amerika Birleşik Devletleri'nde halka açık bir şirket veya Türkiye'deki bir birimi olması durumunda 30 gün. Şirketimiz politika ve uygulamalarına göre; gizlilik, güvenli saklama koşulları, bağımsızlık, erişilebilirlik ve geri kazanılabilirliği göz önünde bulundurarak, yazılı ve elektronik ortamdaki çalışma kağıtlarının saklanması gerekmektedir.

Denetim çalışma kağıtlarının denetçi raporu tarihinden itibaren 10 yıl saklanması zorunludur.

Denetim Çalışma Kağıtlarının Gözden Geçirilmesi

Çalışma kağıtlarının, çalışma kağıdını hazırlayan denetçiden daha deneyimli olan bir denetçi tarafından gözden geçirilmesi gerekmektedir. Bazı durumlarda, denetim çalışma kağıtlarının birden fazla ekip üyesi tarafından gözden geçirildiği durumlar da söz konusudur.

Denetimin Kalite Kontrolünün Gözden Geçirilmesi Politikaları:

Denetim kalite kontrol incelemeleri, bazı istisnalar dışında, tüm denetim işleri için gerçekleştirilmektedir. KGK tarafından belirlenen işletmelerin, borsada işlem gören işletmelerin ve Deloitte Türkiye Ulusal Ofisi tarafından belirlenen işletmelerin tüm finansal tablo ve diğer tüm tarihi finansal bilgilere ilişkin bağımsız denetimler ve incelemeler, diğer güvence denetimleri ve ilgili hizmetlere ilişkin ilgili raporun tamamlanmasından önce "Denetimin Kalite Kontrolünün Gözden Geçirilmesi" ("DKKGG") süreci gerçekleştirilmelidir.

DKKGG süreci ilgili muhasebe ve denetim standartları ve kuralları hakkında yeterli bilgi ve deneyim sahibi olan, ilgili denetim işinde direkt olarak yer almayan bir Sorumlu Denetçi veya Denetçi tarafından gerçekleştirilmektedir. Yeterli deneyim ve bilgi, ilgili işletmenin faaliyet gösterdiği sektör, ekonomik ortam ve muhasebe ilkelerine yönelik deneyim ve bilgileri içermektedir.

Tüm kamu yararını ilgilendiren kuruluşların yanı sıra risk seviyesi normalden daha yüksek veya normalden çok daha yüksek olarak değerlendirilen diğer tüm işlerde, DKKGG süreci bir Sorumlu Denetçi tarafından gerçekleştirilmektedir. Borsada işlem gören işletmeler için, denetimin kalite kontrolünü gözden geçiren kişi kamu yararını ilgilendiren kuruluşların denetimlerinde Sorumlu Denetçi olarak görev alabilecek gerekli ve yeterli deneyim ve mesleki vasıflara sahip bir Sorumlu Denetçi olmalıdır.

DKKGG sürecine tabi her iş için, UMUD tarafından yukarıdaki maddede belirtilen kriterler temel alınarak denetimin kalite kontrolünü gözden geçiren kişi görevlendirilir.

Denetimin kalite kontrolünü gözden geçiren kişinin sorumluluğu; önemli denetim, muhasebe ve finansal raporlama konularını objektif bir biçimde değerlendirmek, uyguladığı prosedürleri dokümanete etmek ve konuyla ilgili eline geçen tüm bilgiler ve mevcut şartları temel alarak yapılan denetim çalışmasında varılan yargıların ve çıkarılan sonucun uygun olmadığına kanaat uyandıracak türden hiçbir bilgi veya bulguya rastlamadığı konusunda sonuca varmaktır.

XIII) KALİTE KONTROL SİSTEMİ (devamı)

(3) Denetimin yürütülmesi (devamı)

Denetimin Kalite Kontrolünün Gözden Geçirilmesi Politikaları (devamı):

Özel İncelemeler

Risk seviyesi normalden çok daha yüksek olarak değerlendirilen işler için denetimin planlanması ve yürütülmesinde yetkinlik ve tarafsızlığın artırılmasını sağlayacak bir Özel İncelemeden Sorumlu Ortak atanır. Özel İncelemeden Sorumlu Ortak denetim işinden bağımsızdır. Genelde bu Ortak ilgili sektörde uzman ve işle ilgili yeterli teknik bilgiye sahip bir kişidir ve bazı durumlarda tarafsızlığın artırılması veya uzman kaynakların temin edilmesi için ilgili meslek biriminden bağımsız olabilir.

İstişare ve Görüş Ayrılıkları

Deloitte Politikaları Rehberi ("DPR") 3500-İstişare doğrultusunda, Üye Firmalar, uygulamalarını Sorumlu Denetçilerin ve Mesleki Personelin gerektiğinde ilgili konularda bilgi, yetkinlik, tarafsızlık, otorite ve karar verme yetkilerine sahip olan kişilerden yardım almasını öngören istişare kültürünü teşvik edici bir biçimde yönetmelidir. Bu kültür Üye Firma'nın her tarafına yayılmalı ve Üye Firma'nın mesleki uygulamalarının tüm fonksiyon ve hizmet kanallarının yanı sıra uygulama yönetim işlevlerine (insan kaynakları, bağımsızlık, etik gibi) kadar uzanmalıdır.

İlgili standartların uygulanmasına ve yorumlanmasına ve raporlama konularına ilişkin teknik muhasebe ve denetim soruları veya uzmanlık bilgisi gerektiren bir Denetim Hizmeti (sanayi, karmaşık bilgi işlem sistemleri, vergi vs. gibi) ile ilgili diğer konularda Üye Firma içinde veya Üye Firma dışında birilerine danışma gereği Sorumlu Denetçi tarafından ele alınmalıdır.

Buna ek olarak, ilgili Sorumlu Denetçi aşağıdakilerden sorumludur:

- Bu konulardaki istişare sürecine gerektiği şekilde katılmak
- İstişare sürecinden çıkan sonuçların uygun biçimde dokümente edildiğinden ve uygulandığından emin olmak
- Bir uzmandan yardım almanın getirdiği maliyetleri izlemek.

UMUD Deloitte Türkiye için muhasebe ve denetimle ilgili tüm istişare süreçlerini koordine etmekte veya bu süreçlerde odak noktası olarak hareket etmektedir.

Şirket'in Sorumlu Denetçiler ile istişare kapasitesi olanlar da dahil olmak üzere Denetim Ekibi'nde yer alanlar arasındaki görüş ayrılıklarının çözülmesi için politikaları ve prosedürleri bulunmaktadır.

(4) İzleme

Yıllık Kalite Kontrol İncelemeleri

İnceleme sırasında kalite kontrol sistemine ilişkin politika ve prosedürlerin yerinde ve yeterli olduğu ve etkin bir şekilde işlediği değerlendirilmektedir. Ortaya çıkan bulgular denetim ekibi, Kalite ve Risk Lideri, Ulusal Mesleki Uygulamalar Direktörü ve Yönetim Kurulu ile paylaşılır. Ayrıca bulgular, Deloitte Global'e de raporlanmaktadır. Bulgulara ilişkin olarak gerekli önlemler alınır, eğitimlere dahil edilir ve kalitenin artırılmasına yönelik ilave aksiyon kararları alınır.

XIII) KALİTE KONTROL SİSTEMİ (devamı)

(4) İzleme (devamı)

Yıllık Kalite Kontrol İncelemeleri (devamı)

DTTL politikalarına uygun olarak, Şirket'in denetim faaliyetleri, "Practice Review" olarak adlandırılan ve Deloitte Global tarafından koordine edilen yıllık kalite kontrol incelemesine tabidir. Bu politikaya uyum, denetim faaliyetlerini üç yıllık bir döngü boyunca kapsayan yıllık kalite kontrol incelemeleri ile sağlanmaktadır.

Söz konusu çalışmalar Deloitte Global'in yayımladığı "Practice Review Manual" hükümleri doğrultusunda yapılmaktadır. Her yıl yapılan "Practice Review" programı tüm ofisleri ve denetim faaliyetlerinden sorumlu tüm Sorumlu Denetçileri kapsayacak şekilde tasarlanmıştır. Her Sorumlu Denetçi üç yıldan az olmamak üzere belirli aralıklarla kalite kontrol incelemelerine tabidir. Ayrıca bu süreçte denetim müdürlerinin de performansı göz önünde bulundurulur. Sorumlu Ortak adaylarının, genellikle, beklenen kabul öncesinde en son kalite kontrol incelemesinde yer alması beklenir.

Şirket kalite kontrol incelemelerinin uygulanmasından sorumludur. DTTL, kalite kontrol incelemelerinin planlanması ve prosedürlerin uygulanması ile ilgili rehberlik ve gözetim sağlar. "Practice Review" programının genel koordinasyonu ve yönetimi, ilgili bölgenin Practice Review Direktörü'nün sorumluluğundadır.

"Practice Review" planı, süreci ve sonuçları, her yıl başka bir üye firmanın ("dış ortak") bir ortağı tarafından gözden geçirilir ve onaylanır. Bu sorumluluğu üstlenen dış ortak, uygulama incelemesi planlamasını ve performansını denetlemek ve sorgulamak için Şirket'in Practice Review Direktörü ile birlikte çalışır.

İncelenen Denetim Projeleri

İncelenmek üzere seçilen projeler arasında, kamu yararını ilgilendiren kuruluşlar da dahil olmak üzere, ulusal ve uluslararası denetim projeleri ve bir takım yüksek riskli denetim projeleri bulunmaktadır. Bazı hassas ve karmaşık denetimler de (örneğin, ilk yıl denetimleri, kontrollerde değişikliklerin olduğu veya finansal durumun kötüye gittiği durumlar) seçilir. Seçimde Şirket tarafından hizmet verilen tüm büyük endüstriler dikkate alınır. Söz konusu denetimler sırasında yerel ve uluslararası mevzuat hükümlerine ve yasal sınırlamalara uygun hareket edilmektedir.

"Practice Review"un Kapsamı

Her yıl örneklem yolu ile seçilen denetim dosyaları ve kalite kontrol sisteminin unsurları DTTL tarafından kurulan, ortaklar, direktörler ve kıdemli müdürlerden oluşan ekipler tarafından incelenmektedir. Bu kişilerin atanması, beceri seviyesine, endüstri bilgisine ve uluslararası proje deneyimlerine dayanır.

Denetim dosyası incelemeleri, denetimden sorumlu ortak ve/veya denetim müdürü ile yapılan görüşmelerden ve ilgili raporların, çalışma kağıtlarının ve uygun olan durumlarda yazışma dosyalarının gözden geçirilmesinden oluşur.

Denetim projeleri aşağıdakiler için incelenir:

- Kalite kontrol prosedürlerinin bu projelere düzgün bir şekilde uygulanıp uygulanmadığının belirlenmesi,
- Şirket'in politika rehberlerinde yer alan politikalara ve prosedürlere uygunluk da dahil olmak üzere, denetim yaklaşımının uygulanmasının yeterliliğinin değerlendirilmesi,
- Uygulanabilir yerel yasalara uygunluğun izlenmesi,
- Müşterilere sunulan genel hizmet kalitesinin değerlendirilmesi.

XIII) KALİTE KONTROL SİSTEMİ (devamı)

(4) İzleme (devamı)

"Practice Review"un Kapsamı (devamı)

Şirket'in genel risk yönetimi ve kalite kontrol politikaları ve prosedürleri de aşağıdakileri de içerecek şekilde gözden geçirilir:

- Müşteri ilişkisinin ve denetim sözleşmesinin kabulü ve devam ettirilmesi de dahil olmak üzere risk yönetim programı,
- Bağımsızlık,
- İşe alım ve terfi,
- Profesyonel gelişim,
- Diğer ülkelerdeki kamuya açık dosyalar,
- Bilgi teknolojileri uzmanı incelemeleri,
- İstişare,
- Dış uzmanlarla istişare,
- Denetimin kalite kontrolünün gözden geçirilmesi.

"Practice Review" Sonuçları

"Practice Review" süreci sonucunda ortaya çıkan bulgular ve öneriler Şirket'in denetim kalite planında yer almaktadır ve Risk Lideri, Ulusal Mesleki Uygulamalar Direktörü ve Yönetim Kurulu ile paylaşılır. Ayrıca bulgular, Deloitte Global'e de raporlanmaktadır. Denetim kalite planının amacı, kaydedilen bulgulara yanıt olarak iyileştirmeler için öneriler sunmak ve Şirket genelinde denetimin kalitesini arttırmaktır. Şirket, bulguların sebebini bulmak için analiz yapar ve alınacak aksiyonları, sorumlu kişileri ve tavsiyelerin uygulama zamanlamasını belirten ayrıntılı bir aksiyon planı hazırlayarak gönderir.

Buna ek olarak Şirket, (varsa) "Practice Review" sürecinin bir sonucu olarak not edilen eksiklikleri ve uygun aksiyon planlarını ilgili ortağa ve diğer ilgili personele bildirir. Şirket aynı zamanda yıllık kalite kontrol incelemeleri sonuçlarını ve kalite kontrol sisteminin sürekli gözden geçirilmesi ve değerlendirilmesi ile ilgili değerlendirmelerini, ortaklara ve diğer uygun personele iletmektedir.

(5) Müşteri ve hizmet kabulü ve devamı

Şirket'in müşteri kabulü ve verilecek hizmete bakılmaksızın yapılacak çalışmayla ilgili risk değerlendirmesini içeren kesin ve net politikaları vardır. Bu politikalar, hizmet kabulünde Şirket'in 1) hizmeti gerçekleştirebilecek yetkinliğinin, yeterliliğinin, kaynağının ve zamanının olması, 2) bağımsızlık, çıkar çatışmasına ilişkin değerlendirmeler ve hususlar dâhil olmak üzere etik kurallara uygunluğun sağlanması ve 3) müşteri itibarının ve müşteri itibarı ile ilgili olarak şüpheye yer vermeyen bilgilerin değerlendirilmesi gibi konularda Şirket'e makul bir güvence sağlanması amacıyla tesis edilmiştir.

Tüm çalışanların müşterilere hizmet sunumu ile ilgili prosedürlerin gerçekleştirilmesi sırasında bağımsızlıkla ilgili olarak karşılaşılabilecekleri her türlü sorunu bağımsızlık ekibine danışarak, en kısa sürede sorunlara açıklık getirilmesi sağlanmaktadır. Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC), KGK, SPK, BDDK ve "Securities and Exchange Commission" ("SEC") ve bunlarla sınırlı olmamak kaydıyla diğer düzenleyici otoritelerin belirlediği bağımsızlık kurallarına uygun olması açısından her bir müşteri için sunulması planlanan hizmetlerin kapsamı ayrıntılı bir şekilde incelenmektedir. Müşterilere verilecek tekliflerin sunulması öncesinde ve hizmetlerin kabulü aşamasında bağımsızlık kontrolleri işletilir.

XIII) KALİTE KONTROL SİSTEMİ (devamı)

(5) Müşteri ve hizmet kabulü ve devamı (devamı)

Bu kontroller esnasında bağımsızlığı tehdit eden hususların ortaya çıkması halinde bağımsızlığın zedelendiği ve ortadan kalktığı kabul edilir ve böyle durumlarda müşteri ve hizmet kabulü gerçekleşmez. Sorumlu Denetçiler ve diğer denetçiler, denetim faaliyetleri sırasında ortaya çıkan bağımsızlığa yönelik tehditleri, bunlara yönelik alınan önlemleri ve bu konuda yapılan tüm değerlendirmeleri yazılı olarak kayda almak ve saklamak zorundadırlar. Bağımsızlığın zedelendiği veya ortadan kalktığı hallerde denetim sözleşmesi sonlandırılır ve KGK'ye bildirilir.

Hizmet kabulüyle ilişkili risk sınıflandırması üçe ayrılır: "Normal", "Normalden Fazla", veya "Normalden Çok Fazla" ve bu risk değerlendirmesi müşteri ve hizmet kabulünden önce yapılır. Hizmet ile ilgili risk değerlendirmesi, hizmetten sorumlu ortak ile Şirket ortaklarından en azından birinin katılımı ve Şirket'in müşteriye ve hizmeti kabul edebileceği konusundaki onayı ile gerçekleştirilir. Bununla birlikte, hizmet riskinin "Normalden Fazla" veya "Normalden Çok Fazla" olarak değerlendirildiği durumlarda, hizmeti kabul etme kararı, Şirket'in Risk Liderleri tarafından onaylanır.

Diğer üye firmalardan gelen hizmet taleplerinde, hizmet kabulü ve devam uygulamaları üye firma(lar) tarafından gerçekleştirilir. Şirket, bir müşteri ve/veya hizmet bir başka üye firma tarafından yönlendirmiş olsa da, ilgili müşteriye ve/veya hizmeti kabul etmeyebilir.

Hizmet kabulünde, müşteri ve profesyonel hizmet riskleri göz önünde bulundurulur. Bu riskler genel olarak aşağıdaki faktörleri içerir:

- Yönetimin yapısı ve güvenilirliği
- Organizasyon ve yönetim yapısı
- İşletmenin doğası
- İşletme ortamı
- Mali sonuçları
- İş ilişkileri ve ilişkili taraflar
- Geçmiş dönem bilgileri ve deneyim

Şirket'in hizmet riski değerlendirmesinde, ilgili riskler tanımlanır ve verilecek hizmete özgü riskleri ele alabilmek için doğru denetim yaklaşımı belirlenir.

Hizmet risk değerlendirmesi, hizmet onay/devam sürecinde başlar ve verilen hizmet süresi boyunca devam eder. Hizmet kabulü sonrasında denetimin planlanması için yapılan kapsamlı risk değerlendirmesini kolaylaştırmak amacıyla risk değerlendirme araçları ve süreçleri, denetim yaklaşımına ve standart yapılan belgelendirme sürecine dâhil edilir.

Şirket'in bir yıldan fazla süredir verdiği hizmetler, hizmete/çalışmaya devam edip edilmeyeceğinin değerlendirilmesi için her yıl yeniden gözden geçirilir. İş ilişkisinin devamının değerlendirilmesinde, yukarıda yer alan faktörler yeniden esas alınır.

Buna ek olarak, bir müşteride/işletmede önemli bir değişiklik olması durumunda (örneğin; işletmenin ortaklık yapısının veya yönetiminin, mali durumunun veya işletme faaliyetlerinin değişmesi), hizmet ilişkisine devam edilip edilmeyeceği, yeniden değerlendirilir. Hizmete devam etme kararı, diğer bir Şirket ortağının onayı ve değerlendirmesi ile kabul edilir.

XIII) KALİTE KONTROL SİSTEMİ (devamı)

(6) İnsan kaynakları

Personel İhtiyaç Planlaması ve İşe Alım:

Şirket olarak vizyonumuz, mükemmelliğin belirleyicisi olmaktır. Vizyonumuz, paydaşlarımız tarafından saygı duyulan bir kurum olmamız ile hayat bulmaktadır. Bu vizyonu hayata geçirmek üzere misyonumuz; itibarımız, kültürümüz ve farklılığımız nedeniyle, dünyanın imrenilen yeteneklerinin birinci tercihi olmaktan geçmektedir.

İşe alım süreciyle hedefimiz; bilgi, beceri ve yetkinlik açısından ilgili role uygun ve etik standartlara bağlı yetenekleri Şirketimize katmaktır. İşe alım politika ve prensiplerimizi bu doğrultuda geliştirir ve uyguluyoruz.

Şirket İnsan Kaynakları Prosedürleri içerisinde İşe Alım Prosedürü, şirketin kurumsal vizyonunu, temel yetkinliklerini ve teknik donanımını taşıyan çalışanları istihdam etme aşamalarını açıklar.

Kariyer, Performans Değerlendirme ve Terfi Yönetimi:

Şirket İnsan Kaynakları Prosedürleri gereği; kariyer, performans ve terfi süreçlerinin "DTT Global Competency Model" yaklaşımı ile bütünlüklü bir şekilde yönetilmesi esastır. "DTT Global Competency Model", Deloitte üye ülkeleri ve profesyonellerini başarıya yönlendiren yetkinlikleri ve ortak değerleri temsil eder.

- Bu modelde yer alan 12 yetkinlik; müşterilerimiz, yeteneklerimiz ve şirketimiz için değer yaratma çabamıza katkı sağlamak üzere belirlenmiştir. Her yetkinlik çalışanın kariyeri boyunca geliştirmesi beklenen bilgi, nitelik ve davranışlardaki ilerlemeyi yansıtacak şekilde detaylandırılmıştır.
- Çalışanlardan beklenen bilgi, nitelik ve davranışlar seviye bazlı olarak detaylandırılmış ve tüm çalışanlarla paylaşılmıştır.
- Bu yaklaşım temelli değerlendirme kriterlerini esas alan, proje bazlı performans değerlendirme sistemi kullanılmaktadır.

Teknik Bilgi ve Yönetsel Becerilerin Geliştirilmesi:

Şirket İnsan Kaynakları Prosedürleri içerisinde Teknik Bilgi ve Yönetsel Becerilerin Geliştirilmesi Prosedürü, düzenleyici otoriteler tarafından belirlenen mesleki eğitim gerekliliklerinin sağlanması yolu ile Şirket çalışanlarının teknik bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi; Şirket'in mevcut ve gelecekteki yöneticilerinin profesyonel ve yönetsel gelişiminin sağlanması amacı ile düzenlenmiştir.

Eğitim İhtiyaçlarının Belirlenmesi

1. Eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesinde en önemli kaynaklar düzenleyici otorite ve Deloitte Global organizasyonu içinde yapılan incelemelerde ortaya çıkan bulgular ve öneriler ile hem denetim metodolojisi hem de muhasebe ve raporlama standartlarındaki güncel gelişmeler olup, bu gereksinimleri karşılamaya yönelik eğitim programları Deloitte Global Eğitim Birimi, Deloitte Türkiye Eğitim Birimi ve UMUD'un önerileri doğrultusunda belirlenerek oluşturulur. Oluşturulan programlar, UMUD ve Denetim Bölüm Lideri tarafından onaylanır ve Deloitte Global Eğitim Birimi ile de paylaşılır.

XIII) KALİTE KONTROL SİSTEMİ (devamı)

(6) İnsan kaynakları (devamı)

Eğitim İhtiyaçlarının Belirlenmesi (devamı)

2. Eğitim programı çerçevesinde verilecek eğitimlerde hem Deloitte Global organizasyonu tarafından geliştirilen, hem de Türkiye koşullarına göre düzenlenen materyaller kullanılmaktadır.
3. Eğitim programlarında, yeni mezunlardan Şirket ortağına kadar her seviyenin alması gereken eğitimler yer alır (eğitimin ismi, katılımcı sayısı, eğitim yeri, tarihi ve süresi, eğitim türü - sınıf eğitimi, online eğitim vb.). Yıllık eğitim bütçesi hazırlanır.
4. Kariyer ve performans yönetimi süreçleri, kişi bazında eğitim ihtiyaçlarının ortaya konulduğu süreçler olarak eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesinde bir diğer önemli kaynaktır.
5. Seviye bazlı belirlenen bu eğitim programlarına devam ve programların tamamlanma oranları takip edilir.
6. Şirket eğitimlerinin gerçekleştirilmesinde iç kaynaklar (şirket yöneticileri) kadar dış kaynakların (dış eğitmenler) da kullanılmasına önem verilir. Dolayısı ile eğitim planlaması yapılırken, Şirket içi eğitmenlerin belirlenmesi ve eğitmen olarak geliştirilmesi planlanır.

Ücret ve Yan Menfaatler:

Ücret ve yan menfaatlerle ilgili düzenlemeler, Şirket İnsan Kaynakları Prosedürlerinde açıklanmıştır. Söz konusu prosedürde ücret artışları, zamanlaması ve yan menfaatlerin içerikleri detaylı şekilde belirtilmiştir.

XIV) DİĞER HUSUSLAR

1 Haziran 2020 – 31 Mayıs 2021 tarihleri arasında 198 yeni personel işe başlamış ve 419 personel işten ayrılmış olup, 31 Mayıs 2021 tarihi itibarıyla Kuruluşumuzda çalışan personel sayısı 599 olarak gerçekleşmiştir.

31 Mayıs 2020 itibarıyla Kuruluşumuz ortaklık yapısında bulunan Hasan Kılıç 9 Haziran 2020 tarihinde ortaklıktan ayrılmış olup, hisselerini mevcut ortaklara devretmiştir.

31 Mayıs 2020 tarihi itibarıyla Kuruluşumuzda hisse sahibi olan Hakan Erten 20 Ocak 2021, Selçuk Ürkmez 3 Mayıs 2021 tarihi itibarıyla Kuruluşumuzdan ayrılarak ortaklık yapısından çıkmıştır.

Ferda Akkılınç Ilıca 25 Ocak 2021 tarihi itibarıyla Kuruluşumuz ortaklık yapısında hisse sahibi olmuştur.

16 Haziran 2021 tarihi itibarıyla Ömer Yüksel ve Tolga Sirkecioğlu Kuruluşumuz ortaklık yapısında hisse sahibi olmuştur.

EK A

2020 Yılında Denetim Hizmeti Verilen KAYİT'ler
ABC Faktoring A.Ş.
Adel Kalemcilik Ticaret ve Sanayi A.Ş.
AG Anadolu Grubu Holding A.Ş.
Aksa Enerji Üretim A.Ş.
Alcatel Lucent Teletaş Telekomünikasyon A.Ş.
ALJ Finansman A.Ş.
Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş.
Anadolu Faktoring A.Ş.
Anadolu Finansal Kiralama A.Ş.
Anadolu Yatırım Menkul Kıymetler A.Ş.
Anadolubank A.Ş.
Anadolu Isuzu Otomotiv Sanayi ve Tic. A.Ş.
Arsan Varlık Yönetim A.Ş.
Ata Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.
Ata Portföy Yönetimi A.Ş.
Ata Portföy Yönetimi A.Ş. Analiz Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Ata Portföy Yönetimi A.Ş. Birinci Değişken Fon
Ata Portföy Yönetimi A.Ş. Birinci Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Ata Portföy Yönetimi A.Ş. Çoklu Varlık Değişken Fonu
Ata Portföy Yönetimi A.Ş. Dördüncü Serbest (Döviz) Fon
Ata Portföy Yönetimi A.Ş. Fon Sepeti Serbest Fonu
Ata Portföy Yönetimi A.Ş. İkinci Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Ata Portföy Yönetimi A.Ş. İkinci Serbest Fon
Ata Portföy Yönetimi A.Ş. Kısa Vadeli Borçlanma Araçları Fonu
Ata Portföy Yönetimi A.Ş. Para Piyasası Fonu
Ata Portföy Yönetimi A.Ş. Üçüncü Serbest Fon
Ata Yatırım Menkul Kıymetler A.Ş.
Coca-Cola İçecek A.Ş.
Coface Sigorta A.Ş.
Çelebi Hava Servisi A.Ş.
Denge Varlık Yönetim A.Ş.
Deniz Faktoring A.Ş.
Deniz Finansal Kiralama A.Ş.
Deniz Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.
Deniz Portföy Altın Fonu
Deniz Portföy Altıncı Serbest Fon
Deniz Portföy Armut Serbest (Döviz) Özel Fon
Deniz Portföy Arslan Serbest (Döviz) Özel Fon
Deniz Portföy Artı Serbest (Döviz) Özel Fon
Deniz Portföy Bade Serbest (Döviz) Özel Fon
Deniz Portföy Beşinci Serbest (Döviz) Fon
Deniz Portföy Beyaz Serbest Özel Fon
Deniz Portföy BIST 100 Endeksi Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Deniz Portföy Birinci Değişken Fon
Deniz Portföy Birinci Fon Sepeti Fonu
Deniz Portföy BIST Temettü 25 Endeksi Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Deniz Portföy Cömert Serbest (Döviz) Özel Fon

2020 Yılında Denetim Hizmeti Verilen KAYİK'ler

Deniz Portföy Damla Serbest Özel Fon
Deniz Portföy Dinamo Serbest Fon
Deniz Portföy Dördüncü Serbest Fon
Deniz Portföy Ecem Serbest (Döviz) Özel Fon
Deniz Portföy Ege Serbest (Döviz) Özel Fon
Deniz Portföy Enda Serbest Özel Fon
Deniz Portföy Esmer Serbest (Döviz) Özel Fon
Deniz Portföy Eurobond (Döviz) Borçlanma Araçları Fonu
Deniz Portföy FRS Serbest (Döviz) Özel Fon
Deniz Portföy Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Deniz Portföy HLC Serbest (Döviz) Özel Fon
Deniz Portföy İkinci Serbest (Döviz) Fon
Deniz Portföy İstatistiksel Arbitraj Serbest Fon
Deniz Portföy Kısa Vadeli Borçlanma Araçları Fonu
Deniz Portföy Kira Sertifikaları Katılım Fonu
Deniz Portföy Lara Serbest Özel Fon
Deniz Portföy Lara Serbest (Döviz) Özel Fon
Deniz Portföy Mert Serbest (Döviz) Özel Fon
Deniz Portföy Necla Serbest (Döviz) Özel Fon
Deniz Portföy Neva Serbest (Döviz) Özel Fon
Deniz Portföy Nil Serbest (Döviz) Özel Fon
Deniz Portföy Olmi Serbest (Döviz) Özel Fon
Deniz Portföy Orta Vadeli Borçlanma Araçları Fonu
Deniz Portföy Özel Sektör Borçlanma Araçları Fonu
Deniz Portföy Para Piyasası Fonu
Deniz Portföy Serbest (Döviz) Fon
Deniz Portföy SK Serbest (Döviz) Özel Fon
Deniz Portföy Türkiz Serbest (Döviz) Özel Fon
Deniz Portföy Uzun Vadeli Borçlanma Araçları Fonu
Deniz Portföy Yaz Serbest (Döviz) Özel Fon
Deniz Portföy Yönetimi A.Ş.
Deniz Yatırım Menkul Kıymetler A.Ş.
Denizbank A.Ş.
Doğuş Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.
Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.
Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.
Escar Turizm Taşımacılık Ticaret A.Ş.
Fenerbahçe Futbol A.Ş.
Golden Global Yatırım Bankası A.Ş.
Habib Bank Limited İstanbul Türkiye Merkez Şubesi
Halk Faktoring A.Ş.
Halk Finansal Kiralama A.Ş.
Halk Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.
Halk Varlık Kiralama A.Ş.
Halk Yatırım Menkul Değerler A.Ş.
İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.
Kardemir Karabük Demir Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Karsan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.
Lider Faktoring A.Ş.

2020 Yılında Denetim Hizmeti Verilen KAYIK'lar

Mavi Giyim Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Metlife Emeklilik ve Hayat A.Ş.
Metlife Emeklilik ve Hayat A.Ş. Altın Katılım Emeklilik Yatırım Fonu
Metlife Emeklilik ve Hayat A.Ş. Başlangıç Emeklilik Yatırım Fonu
Metlife Emeklilik ve Hayat A.Ş. Başlangıç Katılım Emeklilik Yatırım Fonu
Metlife Emeklilik ve Hayat A.Ş. Borçlanma Araçları Grup Emeklilik Yatırım Fonu
Metlife Emeklilik ve Hayat A.Ş. Dengeli Değişken Emeklilik Yatırım Fonu
Metlife Emeklilik ve Hayat A.Ş. Dengeli Değişken Grup Emeklilik Yatırım Fonu
Metlife Emeklilik ve Hayat A.Ş. Hisse Senedi Emeklilik Yatırım Fonu
Metlife Emeklilik ve Hayat A.Ş. Kamu Dış Borçlanma Araçları (ABD Doları 0-5 Yıl Vadeli) Emeklilik Yatırım Fonu
Metlife Emeklilik ve Hayat A.Ş. Katılım Katkı Emeklilik Yatırım Fonu
Metlife Emeklilik ve Hayat A.Ş. Katılım Standart Emeklilik Yatırım Fonu
Metlife Emeklilik ve Hayat A.Ş. Katkı Emeklilik Yatırım Fonu
Metlife Emeklilik ve Hayat A.Ş. OKS Agresif Değişken Emeklilik Yatırım Fonu
Metlife Emeklilik ve Hayat A.Ş. OKS Agresif Katılım Değişken Emeklilik Yatırım Fonu
Metlife Emeklilik ve Hayat A.Ş. OKS Atak Değişken Emeklilik Yatırım Fonu
Metlife Emeklilik ve Hayat A.Ş. OKS Atak Katılım Değişken Emeklilik Yatırım Fonu
Metlife Emeklilik ve Hayat A.Ş. OKS Dengeli Değişken Emeklilik Yatırım Fonu
Metlife Emeklilik ve Hayat A.Ş. OKS Katılım Standart Emeklilik Yatırım Fonu
Metlife Emeklilik ve Hayat A.Ş. OKS Standart Emeklilik Yatırım Fonu
Metlife Emeklilik ve Hayat A.Ş. OKS Temkinli Değişken Emeklilik Yatırım Fonu
Metlife Emeklilik ve Hayat A.Ş. Para Piyasası Emeklilik Yatırım Fonu
Metlife Emeklilik ve Hayat A.Ş. Standart Emeklilik Yatırım Fonu
Migros Ticaret A.Ş.
Morgan Stanley Menkul Değerler A.Ş.
Nuh Çimento Sanayi A.Ş.
Olmuksan International Paper Ambalaj Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Oyak Çimento Fabrikaları A.Ş.
Oyak Portföy Yönetimi A.Ş.
Oyak Portföy Yönetimi A.Ş. Oyak Portföy Birinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Oyak Portföy Yönetimi A.Ş. Oyak Portföy Birinci Katılım Serbest Fon
Oyak Portföy Yönetimi A.Ş. Oyak Portföy Birinci Kısa Vadeli Borçlanma Araçları Fonu
Oyak Portföy Yönetimi A.Ş. Oyak Portföy Birinci Para Piyasası Fonu
Oyak Portföy Yönetimi A.Ş. Oyak Portföy Dördüncü Serbest Fon
Oyak Portföy Yönetimi A.Ş. Oyak Portföy İkinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Oyak Portföy Yönetimi A.Ş. Oyak Portföy İkinci Serbest (Döviz) Fon
Oyak Portföy Yönetimi A.Ş. Oyak Portföy Kısa Vadeli Kira Sertifikası Katılım Fonu
Oyak Portföy Yönetimi A.Ş. Oyak Portföy Üçüncü Serbest Fon
Oyak Portföy Yönetimi A.Ş. Birinci Gayrimenkul Yatırım Fonu
Oyak Portföy Yönetimi A.Ş. Oyak Portföy Altın Katılım Fonu
Oyak Portföy Yönetimi A.Ş. Oyak Portföy Birinci Borçlanma Araçları Fonu
Oyak Portföy Yönetimi A.Ş. Oyak Portföy Birinci Değişken Fonu
Oyak Portföy Yönetimi A.Ş. Oyak Portföy Birinci Serbest Fon
Oyak Portföy Yönetimi A.Ş. Oyak Portföy İkinci Değişken Fonu
Oyak Portföy Yönetimi A.Ş. Oyak Portföy Oyak Üyeleri İle Çalışanlarına Yönelik Borçlanma Araçları Özel Fonu
Oyak Portföy Yönetimi A.Ş. Oyak Portföy Birinci Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Oyak Yatırım Menkul Değerler A.Ş.

2020 Yılında Denetim Hizmeti Verilen KAYİK'ler

Oyak Yatırım Ortaklığı A.Ş.
Pamuk Faktoring A.Ş.
Sasa Polyester Sanayi A.Ş.
Tacirler Portföy Değişken Fon
Tacirler Portföy Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Tacirler Portföy İstatistiksel Arbitraj Serbest Fon
Tacirler Portföy Kartopu Serbest Fon
Tacirler Portföy Kısa Vadeli Borçlanma Araçları Fonu
Tacirler Portföy Özel Sektör Borçlanma Araçları Fonu
Tacirler Portföy Serbest (Döviz) Fon
Tacirler Portföy Sirius Serbest Fonu
Tacirler Portföy Vega Serbest Fon
Tacirler Portföy Yönetimi A.Ş.
Tacirler Yatırım Menkul Değerler A.Ş.
TEB Faktoring A.Ş.
TEB Finansman A.Ş.
TEB Portföy Alarko Grubu Değişken Özel Fon
TEB Portföy Altın Fonu
TEB Portföy Amerika Teknoloji Yabancı BYF Fon Sepeti Fonu
TEB Portföy Beşinci Serbest Fon
TEB Portföy Birinci Fon Sepeti Fonu
TEB Portföy Birinci Serbest (Döviz) Fon
TEB Portföy Boğaziçi Serbest (Döviz) Fon
TEB Portföy Borçlanma Araçları Fonu
TEB Portföy Dördüncü Serbest (Döviz) Fon
TEB Portföy Eurobond (Döviz) Borçlanma Araçları Fonu
TEB Portföy Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
TEB Portföy ING Bank Özel Bankacılık ve Platinum Değişken Özel Fon
TEB Portföy ING Bank Özel Bankacılık ve Platinum Serbest (Döviz) Özel Fon
TEB Portföy ING Bank Para Piyasası Fonu
TEB Portföy İkinci Değişken Fon
TEB Portföy İkinci Serbest (Döviz) Fon
TEB Portföy Kısa Vadeli Borçlanma Araçları Fonu
TEB Portföy Kira Sertifikaları (Döviz) Katılım Fonu
TEB Portföy Mutlak Gelir Hedefli Değişken Fon
TEB Portföy Özel Sektör Borçlanma Araçları Fonu
TEB Portföy Para Piyasası Fonu
TEB Portföy Pusula Serbest Fon
TEB Portföy TEB Grubu Değişken Özel Fonu
TEB Portföy TKT Serbest (Döviz) Özel Fon
TEB Portföy Üçüncü Serbest (Döviz) Fon
TEB Portföy Yönetimi A.Ş.
TEB Yatırım Menkul Değerler A.Ş.
Turkland Bank A.Ş.
Türk Ekonomi Bankası A.Ş.
Türkiye Halk Bankası A.Ş.
VFS Finansal Kiralama A.Ş.
VFS Finansman A.Ş.
Yeditepe Faktoring A.Ş.

Ek B | Avrupa Birliği (AB)/Avrupa Ekonomik Alanı (AEA) denetim firmaları

AB/AEA Denetim Yönetmeliği Madde 13.2 (b) (ii) - (iv) uyarınca açıklama

AB/AEA Üye Devleti (Madde 13.2 (b) (iii) AB Denetim Yönetmeliği: ağın bir üyesi olan her denetim firmasının yasal denetçi olarak nitelendirildiği veya tescilli ofisi, merkezi idaresi veya ana iş yeri olan ülkeler)

Her Üye Devlette yasal denetimler yapan denetim firmalarının adı (Madde 13.2 (b) (ii) AB Denetim Yönetmeliği: ağın üyesi olan her denetim firmasının adı)

AB/AEA Üye Devleti	Her Üye Devlette yasal denetimler yapan denetim firmalarının adı
Avusturya	Deloitte Audit Wirtschaftsprüfungs GmbH
	Deloitte Burgenland Wirtschaftsprüfungs GmbH
	Deloitte Niederösterreich Wirtschaftsprüfungs GmbH
	Deloitte Oberösterreich Wirtschaftsprüfungs GmbH
	Deloitte Salzburg Wirtschaftsprüfungs GmbH
	Deloitte Tirol Wirtschaftsprüfungs GmbH
	Deloitte Wirtschaftsprüfung Styria GmbH
Belçika	Deloitte Bedrijfsrevisoren / Réviseurs d'Entreprises BV / SRL
Bulgarya	Deloitte Audit OOD
Hırvatistan	Deloitte d.o.o. za usluge revizije
Kıbrıs	Deloitte Limited
Çek Cumhuriyeti	Deloitte Audit s.r.o.
Danimarka	Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Estonya	AS Deloitte Audit Eesti
Finlanda	Deloitte Oy
Fransa	Deloitte & Associés
	Deloitte Marque & Gendrot
	Audalian Commissaire
	BEAS
	Cisane
	Constantin Associés
	DB Consultant
	ECA Audit
	Jacques Serra et Associés
	Laurens Michel Audit
	Opus 3.14 Audit Et Conseil
	Pierre-Henri Scacchi et Associés
	Revi Conseil
Almanya	Deloitte GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	Deutsche Baurevision GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	SüdTreu Süddeutsche Treuhand GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
Yunanistan	Deloitte Certified Public Accountants S.A.

Hirvatistan	Deloitte Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft.
İzlanda	Deloitte ehf.
İrlanda	Deloitte Ireland LLP
İtalya	Deloitte & Touche S.p.A.
Letonya	Deloitte Audits Latvia SIA
Liechtenstein	Deloitte (Liechtenstein) AG
Litvanya	Deloitte Lietuva UAB
Lüksemburg	Deloitte Audit
Malta	Deloitte Audit Limited
Hollanda	Deloitte Accountants B.V.
Norveç	Deloitte AS
Polonya	Deloitte Audyt spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa Deloitte Audyt spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
Portekiz	Deloitte & Associados, SROC S.A.
Romanya	Deloitte Audit SRL
Slovakya	Deloitte Audit s.r.o.
Slovenya	Deloitte Revizija d.o.o.
İspanya	Deloitte, S.L.
İsveç	Deloitte AB
İngiltere ¹	Deloitte LLP Deloitte Limited Deloitte N.I. Limited

AB Denetim Yönetmeliği Madde 13.2 (b) (iv) uyarınca açıklama

Yıllık ve konsolide finansal tabloların yasal olarak denetlenmesi sonucu ağın üyesi olan denetim firmalarının toplam cirosu: 1.9 milyar Avro²

¹ 31 Ocak 2020'de Birleşik Krallık Avrupa Birliği'nin bir parçası değildi. Ancak, Birleşik Krallık ve AB arasındaki anlaşma uyarınca Birleşik Krallık, AB gümrük birliği ve tek pazarının bir parçası olarak kaldı ve geçiş döneminin sonuna kadar (31 Aralık 2020) AB yasalarını uygulamaya devam etti. Finansal tabloların yasal denetiminden elde edilen toplam ciro açıklaması, 1 Haziran 2020 - 31 Aralık 2020 dönemi için Birleşik Krallık firmalarından elde edilen ciroyu içerir.

² Tutar, bu verilerin toplanması için en iyi çabalara dayanarak belirlenen tahmini temsil eder. İlgili Üye Ülkelerde yasal denetimler yapmak üzere kayıtlı belirli Deloitte denetim firmaları, yasal denetim hizmetleri ile diğer denetim, güvence ve denetim dışı hizmetler sunmaktadır. Deloitte, her AB / AEA Deloitte denetim firması için belirli yasal denetim cirosu toplamaya çalışırken, bazı durumlarda diğer hizmetlerden ciro da dahil edilmiştir. Buraya dahil edilen ciro miktarları, bir Deloitte denetim firmasının farklı finansal yıllara sahip olduğu veya raporlama dönemini tamamlamadığı sınırlı sayıda durum dışında, 31 Mayıs 2021 tarihi itibarıyla'dır. Bu durumlarda, ciro tutarları ilgili mali yıl içindir. Üye Devlette Avro dışındaki para birimlerinin kullanıldığı durumlarda, Avro cinsinden tutar 1 Haziran 2020 - 31 Mayıs 2021 döneminde geçerli olan ortalama döviz kuru kullanılarak çevrilmiştir.

EK C**AB Denetim Yönetmeliğinin 13.2 (k) (i) - (iv) maddesi uyarınca açıklama**

DRT Bağımsız Denetim ve SMMM A.Ş.'nin 2021 hasılatı:

Hasılat	TL'000
AB'de düzenlenmiş piyasalarda alım satım işlemlerine kabul edilen devredilebilir menkul kıymetlere sahip AB dışı şirketlerin finansal tablolarının denetimleri için denetim hizmetlerinden elde edilen gelirler	-
AB'de düzenlenmiş piyasalarda alım satım işlemlerine edilen devredilebilir menkul kıymetlere sahip AB dışı şirketler için izin verilen denetim dışı hizmetlerden elde edilen gelirler	-
AB dışı denetim şirketinin tüm gelirleri	173.556
Toplam	173.556

Deloitte.

Deloitte; İngiltere mevzuatına göre kurulmuş olan Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL") şirketini, üye firma ağındaki şirketlerden ve ilişkili tüzel kişiliklerden bir veya birden fazlasını ifade etmektedir. DTTL ve üye firmalarının her biri ayrı ve bağımsız birer tüzel kişiliktir. DTTL ("Deloitte Global" olarak da anılmaktadır) müşterilere hizmet sunmamaktadır. Daha fazla bilgi almak için www.deloitte.com/about adresini ziyaret ediniz.

Deloitte, birçok farklı endüstride faaliyet gösteren özel ve kamu sektörü müşterilerine denetim, danışmanlık, finansal danışmanlık, risk danışmanlığı, vergi ve ilgili alanlarda hizmet sağlayan dünyanın önde gelen profesyonel hizmetler firmalarından birisidir. Deloitte dünya çapında farklı bölgelerde ve 150'den fazla ülkede yer alan global üye firma ağı ile, her beş Fortune Global 500® şirketinden dördüne hizmet vermektedir. Deloitte'un yaklaşık 330.000 kişilik uzman kadrosunun iz bırakan bir etkiyi nasıl yarattığı konusunda daha fazla bilgi almak için websitemiz www.deloitte.com adresini veya Facebook, LinkedIn ya da Twitter sayfalarımızı ziyaret ediniz.

Bu belgede yer alan bilgiler sadece genel bilgilendirme amaçlıdır ve Deloitte Touche Tohmatsu Limited, onun üye firmaları veya ilişkili kuruluşları (birlikte, "Deloitte Network" olarak anılacaktır) tarafından profesyonel bağlamda herhangi bir tavsiye veya hizmet sunmayı amaçlamamaktadır. Şirketinizi, işinizi, finansmanınızı ya da mali durumunuzu etkileyecek herhangi bir karar ya da aksiyon almadan, yetkin bir profesyonel uzmana danışın. Deloitte Network bünyesinde bulunan hiçbir kuruluş, bu belgede yer alan bilgilerin üçüncü kişiler tarafından kullanılması sonucunda ortaya çıkabilecek zarar veya ziyandan sorumlu değildir.

© 2021. Daha fazla bilgi için Deloitte Türkiye (Deloitte Touche Tohmatsu Limited üye şirketi) ile iletişime geçiniz.